

Lenkų Smurtas Vilniuje

Lietuvių prieglauda vėl išmetė gatvėn

Didelė nelaimė Kaune

Anglijos Darbo Partija atakuoja valdžią

Lenkai Vilniuj vėl išmetė gatvėn lietuvų mokyklą ir našlaičių prieglaudą

VILNIUS, lapkr. 5 [E]. — Antradienį spalio m. 28 d., Vilniuj vėl pasikartojo jau pažįstamas lietuvų kultūrinio darbo grovimas. Tą dieną lenkų policija išmetė į gatvę vieną seniausią lietuvių mokyklą. Tėk liudnas likimas ištiko lietuvų prieglaudą ir mokyklą Pranciškonų muruose. Tie mūrai jau arti dvidešimties metų buvo lietuvų rankose; ten buvo pradžioje prisiglaudusi Lietuvių Mokslo Draugija. Savitarpinė Pašalpos D. ja, visoj Lietuvoj plačiai žinoma dviklasė lietuvių mokykla, ilgai gyvavusi rusų laikais.

Minos sprogdimas Kaune

Septyni darbininkai užmušti, du sužeisti

WASHINGTONAS, D. C., lapkr. 24. — Lietuvos Pasiuntinybė gauta iš Kauno šitos pranešimas datuotas lapkr. 22 dieną:

Ardant kaune senas minas, parduotas privačiai firmai, įvyko sprogdimas. Septyni darbininkai užmušti, du sužeisti.

Anglijos Darbo Partija atakuoja valdžią

Reikalauja, kad Sudano ir Suezio kanalo klausimai būtų pavesti tautų sąjungai išspręsti

LONDONAS, lapkr. 26. — Nepriklausomoji Darbo Partija vakar išleido pareiškimą, kuriame ji smerkia Britų valdžios atnaujinamų represijų žygius Egipte, ir pareiškia, kad papildytą Kaire piktadarybę konservatorių valdžia pavartoja kaip pretekstą savo naujiems imperialistiniams siekiams. Nepriklausomoji Darbo Partija reikalauja, kad Didžioji Britanija evakuotų Egiptą, o Suezio kanalo ir Sudano klausimus pavestų tautų sąjungai išspręsti.

Britų kariuomenė Kaire prisiruošus puolimams

Pranešimai iš Kairo skelbia, kad Egipto parlamentui išsiskirsčius mieste, bent paviršium, viskas ramu, tačiau Britų karinė vyriausybė aštriai budi ir

Ženeva gavo Egipto parlamento protestą

ŽENEVA, Šveicarija, lapkr. 26. — Tautų sąjungos sekretariatas šiandien gavo iš Egipto parlamento telegramą, kurioje protestuojama prieš Anglijos žygius Kaire del Sudano general-gubernatoriaus Sir Lee Stack'o nužudymo. Protestas pasirašytas parlamento pirminko.

Iš teksto matyti, kad panašūs protestai yra išsiuntinti visoms pasaulio parlamentams.

Rimtų riaušių Egipte neužrašoma

LONDONAS, lapkr. 26. — Britų aukštasis komisaras Egipte, feldmarsalas Allenby, pranešė Anglijos valdžiai, kad padėtis Egipte, nuo laiko kaip rezignavęs senasis kabinetas, pasidarius daug ramesnė. Rimtų riaušių Kaire ir kituose centruose šiuo tarpu nelaukiama.

Feldmarsalas Allenby esąs tos nuomonės, kad Zivar Pašos kabinetas sutiksias ir su kitais likusiais Britų reikalavimais, arba pradėsias tiesiogines pertraktacijas su Anglija eamiams tarp abiejų valdžių nesusipratimams išlyginti.

Britų kariuomenė parodoja Kairo gatvėmis

KAIRAS, Egiptas, lapkr. 26. — Visi Britų kariuomenės brigada Kaire šiandien vėl parodo miesto gatvėmis, antmautais ant šautuvų durituvais.

Egiptiečių armijos vienetams įsakytą tuojau apleisti Sudaną

CHARTUMAS, Sudanas, lapkričio 26. — Egiptiečių armijos vienetas gavo įsakymą tuojau evakuoti Sudano teritoriją. Ketvirtasai batalionas jau pasitraukė. Umaj pasitrauks ir trečias batalionas su artilerija.

Nori kad T. Sąjunga iš-tirtų Egipto bylą

Anglijos konservatorių fkeijos pataria valdžiai sutikti su Egipto prašymu

LONDONAS, lapkr. 26. — Britų valdžiai susilaukus aštrios kritikos ir namie, ir užsieny, del jos pastatytų reikalavimų Kaire Britų armijos vado mu Kaire Britų armijos vado Egipte ir Sudano general-gubernatoriaus Sir Lee Stack'o, Anglijos kai kurie konservatoriai patys pasijuto nē šiaip, nē taip, ir pataria valdžiai visā dalykā tuojau pristatyti tautų sąjungai. Jų nuomone, tautų sąjungai ištyrus dalykā, pasaulys pamatytų, kad Britai pasielgė teisingai ir geriausiai paties Egipto interesais.

Stiprus tautų sąjungos rėmėjas Gilbert Murray paskelbė laikrašty Times straipsnį, kuriame jis graudena valdžią sutikti su Egipto prašymu, kad dalykā būtų tautų sąjungos išardytas. Autoriaus nuomone, jei Britai atsisakysią, pasaulis manysią, kad Anglija nuskaudus Egiptą, pasielgus neteisingai.

Nori uždrausti pajamų mokesnių skelbimą

Republikonų kongresmanas ruošias tuo dalyku įnešti įstatymo žanany

WASHINGTONAS, lapkr. 26. — Republikonų kongresmanas Watson iš Penn-yvanijos, būdy ir priemonių komisijos narys pareiškė, kad jis įnešias būty pasąinti is dabartinio pajamų mokesnio įstatymo tą jo daly, kur kalbama apie viešą kiekvieno asmens sumokamo pajamų mokesnio skelbimą.

Kongresmanas savo būty reikalaujasi, kad apie tai, kiek kas pajamų mokesnio sumoka, niskas kitas negalėtų žinoti, kaip tik tam tikros kongreso komisijos, valstyų gubernatoriai ir korporacijų dalininkai, turį nemažiau kaip 1 nuos. akcijų. Pastarieis tečiau būtų uždrausta gautas informacijas viešai skelbti.

GEN. NATHUSIUS PALEISTA IS KALEJIMO

PARYŽIUS, Francija, lapkr. 26. — Republikos prezidentas Dumergue šiandien pasirašė dekretą, kurio dovanojama būty smė Vokietijos generoliui Nathusius'ui. Praeitą savaitę Nathusius buvo karo teismo Lille pasmerktas vieniems metams kalėjimo už pasisavinimą francuzų turto karo metais. Gen. Nathusius paleistas iš kalėjimo tuojau išvyko Vokietijon.

ABD-EL-KRIMAS ĮEJES I SESUANĄ

PARYŽIUS, lapkr. 26. — Morokkiečių sukilėlių vadas Abd-El-Krim'as, kurs nuolatos mūšė ispanų jėgas Morokkoj, dabar, pasak gautų čia žinių, įėjė į šėuaną.

Chicago ir apilinkė. — Šiandien gražu, bet nešilta; mainasis vėjas. Vakaro temperatūra vidutiniškai siekė 31°F. Šiandien saulė teka 6:54, leidžiasi 4:21 val.

PINIGŲ KURSAS

Trečiadienį, lapkr. 26 d., užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.64
Belgijos, 100 frankų	\$4.86
Danijos, 100 kronų	\$17.64
Italijos, 100 lirų	\$4.34
Prancijos, 100 frankų	\$5.26
Lenkijos, 100 zlotų	\$19.25
Norvegijos, 100 kronų	\$14.85
Olandijos, 100 markų	\$40.25
Suomijos, 100 markų	\$2.52
Švedijos, 100 kronų	\$26.87
Šveicarijos, 100 frankų	\$19.31

Lietuvos Pinigų Kursas

Sluodant pinigus Lietuvoje per Naujienas Lietuvos litų kursas skaitant Amerikos doleriais yra skaitomas šitaip:

50 litų	\$5.50
100 litų	\$10.50
200 litų	\$20.75
300 litų	\$31.00
400 litų	\$41.25
500 litų	\$51.50
600 litų	\$61.75
700 litų	\$72.00
800 litų	\$82.25
900 litų	\$92.50
1000 litų	\$102.75

Prie šitos sumos reikia pridėti 25 centai pašto išlaidų už košė siuntinį. Norint pasiųsti telegramą — dar 50 centų daugiau.

Lenkiškas skandalas Latvijos Seime

RYGA, lapkr. 5. [E]. — Lenkų atstovo Latvijos seime Veržbickio interpelacija vidaus reikalų ministeriui del tariamo lenkų gyventojų persekiojimo Iukštos apskrity išklė aikštėn daug idomų faktų, įrodančių, kaip lenkai varo visoj Latgalijoj savo propagandą.

Vidaus reikalų ministeris Ju-raševskis atsakė į interpelaciją paskutiniame seimo posėdy. Ministeris dokumentais įrodė, kad Iukštos apskrity esanti slapta lenkų organizacija, kurios prievais stovys pats Veržbickis ir dar vienas lenkų mokytojas. Ta organizacija samdo lenkų agitatorius, kurie apvažinėja aplinkinius sodžius agituodami, kad gyventojai, išsiimdami pasus, rašytų lenkais. Gyventojams grąsinta, kad nelenkai nebusią prileidžiami prie išpažinties, jie bus išvaryti iš bažnyčios, o jų vaikai neprimami mokyklose. Lenkų mokyklose nedėstoma latvių kalbos, Latvijos geografijos bei istorijos, ir sakoma, kad Latgalija priklausanti Lenkijai, tik laikinai esanti okupuota latvių. Taip pat rinkta parašai už prijungimą prie Lenkijos. Kai lenkai paimsia Latgaliją, tai vėl bus tokios tautybės gyventojai bus išvaryti. Agitacijos svarbiausių tikslu būvęs noras sukurstyti gyventojus, kad jie rašytųsi lenkais prieš visuotinąjį gyventojų surašinėjimą, kurs įvyks 1925 m. vasario 1 d. Tuo būdu, sako ministeris, Latvijoj jokio lenkų ištautinimo nebuvę; atvirkščiai, smarkiausiai vartas latvių, lietuvių ir gudų lenkinimas.

Ta ministerio kalba padarė seime didelio įspūdžio. Pats Veržbickis pasiūlė padaryti pertrauką, kad galėtų atsipeikėti. Po pertraukos Veržbickis neigia visus ministerio įrodymus, bet čia pat įkliuva, pasikaitęs vieno valščiaus tarybos posėdžio protokola, kur sakoma, kad posėdy dalyvaus Veržbickis ir "aiškinęs" tautybės klausimą. Vokietys Firsas, laiko ministerio įrodymus labai rimtais ir pareiškia, kad jeigu jie nieku nepagrįsti, tai turi atsistatydinti ministeris, bet jeigu teisingi — reikia traukti teismo atsakomybėn atstovus Veržbickis. Pats mažumas du kartus siūlė nutraukti posėdį, bet tik tai trečią kartą tas pasiūlymas priimtas vieno balso dauguma.

Biržai — apskrities centras

KAUNAS, laukr. 8. [LZ]. — Vidaus Reikalų Ministeris p. Starkus įsakė Vidaus Reikalų Ministerijos įstaigoms iš Pasvalio persikelti į Biržus. Tur but, pirmas naujos apskrities Tarybos posėdis įvyks Biržuose. Lietuvos Banko Skyriai, mokesnių mokesčių patogumo dėliai, bus Biržuose ir Pasvaly.

SKOLŲ ATLYGINIMO SUTARTIS

WASHINGTON, D. C., lapkr. 26. — Valstybės Sekretorius Hughes šiandien padarė sutartį su Austrijos ir Vengrijos valdžiomis del karo skolų išlyginimo.

Meksikos ugniakalais emė smarkiai veikti

Popokatapetlio apilinkės gyventojai bėga į atokesnes vietas.

MEKSIKOS MIESTAS, lapkr. 25. — Paskutinėmis dienomis "ruk-tas kalnas" Popokatapetli pradėjo smarkiai mesti dumydebesius ir vilti. Kratero viduj girdėt užimus ir trenksmas. Vulkano šlaituose gyveną žmonės, taipiau viso Tlamacas miestelio gyventojai apleidę savo namus bėga į tolimesnes vietas bijodami ugniakalnio išsiveržimų.

30 žmonių žuvo žemės drebjėjme Turkijoj

Keletas miestelių ir kaimų sugriauta Anatolijoj.

LONDONAS, lapkr. 26. — Exchange Telegrapho žinomis iš Konstantinopolio, įvykusiam praeitą šeštadienį žemės drebjėjme Anatolijoj trisdešimt žmonių buvę užmušti ir keletas miestelių bei kaimų sugriauta.

Smarkius žemės supratimus Karahisaro srity atskartoja ir dabar.

KOMUNISTŲ PROGRAMA LIETUVOJ

VARSUVA, spalio 15 [E]. — "Gazeta Paranna" idėjo trečiojo internacionalo instrukcijų Rusijos pasienio valstybių, jų tarpe Lietuvos, komunistams. Jiems pavedama vartyti kariuomenę priešmilitarinę propagandą ir teikti žinių centrui apie savo valstybių vyriausybę veikimą.

NEW YORKAS, laukr. 25. — Laikraštis Herald-Tribune tapo šiandien grand jury's inkriminuočias už "netiesotą" pajamų mokesnio ir mokesčių vardų paskelbimą.

Brangiausia Kalėdų Dovana Yra Pinigai

Niekuomi kitu nepalinksmini taip gerai savo giminių Lietuvoje, kaip nusiųsdamas jiems kiek nors pinigų ant švenčių. Dabar yra laikas siųsti, kad išvengus susikimšimo silpnose Lietuvos pašto įstaigose.

Del greitumo, saugumo, patogumo ir pigumo, siųskit jiems pinigus per Naujienas telegrafu, kuris kainuoja tik tai

50 CENTŲ

Jei nėra reikalo skubintis, ir jei norite tik saugumo patogumo, paprasto greitumo ir dar didesnio pigumo, siųskit per Naujienas Paštu.

Iš kitų miestų reikalaukite mūsų aplikacijų, o vietiniai kreipkitės tiesiog į mūsų raštinę arba į bile vieną sekamų skyrių:

AUSROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUPIKAČIO APIEKA, 233 E. 115 St.
BENOŠIAUS APIEKA, 1616 W. 47 St.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

VOL. XI.

Kaina 3c.

Chicago, Ill., Penktadienis, Lapkritis-November 28 d., 1924

437

No. 285

Lenkų Smurtas Vilniuje

Lietuvių prieglauda vėl išmetė gatvėn

Didelė nelaimė Kaune

Anglijos Darbo Partija atakuoja valdžią

Lenkai Vilnių vėl išmetė gatvėn
ir našlaičių prieglauda

VILNIUS, lapkr. 5 [E]. — Antradienį spalio m. 28 d., Vilnių vėl pasikartojo jau pažįstamas lietuvių kultūrinio darbo grovimas. Tą dieną lenkų policija išmetė gatvę vieną seniausią lietuvių įstaigą. Toks liudnas likimas ištiko lietuvių prieglaudą ir mokyklą Pranciškonų muruose. Tie mūrai jau arti dvidešimties metų buvo lietuvių rankose; ten buvo pradžioje prisiglaudusi Lietuvių Mokslo Draugija, Savitarpinės Pašalpos D-ja, visoj Lietuvoj plačiai žinoma dviklasė lietuvių mokykla, ilgai gyvavusi rusų laikais.

Minos sprogdimas Kaune

Septyni darbininkai užmušti, du sužeisti

WASHINGTON, D. C., lapkr. 24. — Lietuvos Pasiuntinybė gauta iš Kauno šitoks pranešimas datuotas lapkr. 22 dieną:

Ardant kaune senas minas, parduotas privačiai firmai, įvyko sprogdimas. Septyni darbininkai užmušti, du sužeisti.

Anglijos Darbo Partija atakuoja valdžią

Reikalauja, kad Sudano ir Suezio kanalo klausimai būtų pavesti tautų sąjungai išspręsti

LONDONAS, lapkr. 26. — Nepriklausomai Darbo Partija vakar išleido pareiškimą, kuriame ji smerkia Britų valdžios atnaujinamų represijų žygius Egipte, ir pareiškia, kad papildytą Kaire piktdarybę konservatorių valdžia pavertusi janti kaip pretekstą savo naujiems imperialistiniams siekimams. Nepriklausomai Darbo Partija reikalauja, kad Didžioji Britanija evakuotų Egiptą, o Suezio kanalo ir Sudano klausimus pavestų tautų sąjungai išspręsti.

Britų kariuomenė Kaire prisiruošus puolimams

Pranešimai iš Kairo skelbia, kad Egipto parlamentui išsikirsčius mieste, bent paviršium, viskas ramu, tačiau Britų karinė vyriausybė aštriai budi ir

Italija primena Anglams Korfu salą

Jei Italija savo bylą dėl Korfu turėjus pavesi tautų sąjungai, ta Anglija turėtų padaryti del Egipto.

ROMA, Italija, lapkr. 26. — Italų spauda labai susidomėjusi Egipto įvykiais, dalinai dėl to, kad Aleksandrijoje gyvena daug italų, bet ypač dėl tos parafelės, kurią ji įmato tarp dabartinės Britų akcijos ir Italijos žygio dėl Korfu salos.

Didžioji Britanija, sako italų laikraščiai, tuojau subruzdavo vėikti kai tik jos valstybės garbė buvo paliesta. Bet kodėl Anglijos atstovai tautų sąjungos susirinkime taip aštriai smerkė Italiją dėl panašaus žygio prieš Graikiją? Jei Italija tuomet turėjo savo bylą pavesi tautų sąjungai, ta pat dabar turėtų padaryti Anglija.

Buves Lenkų ministeris traukiamas tieson

Kaltinamas dėl priėmimo 18,000 frankų atlyginti valdžios duotai 2,500,000 frankų paskolai

VARSUVA, lapkr. 26. — Lenkų Seimo komisija padarė pasiūlymą, kad buves finansų ministeris Vladislavas Kucharski būtų atiduotas į teismo rankas. Kucharski kaltinamas dėl priėmimo 18,000 Sveicarijos frankų lenkų markėmis kaip atlyginimą valdžios duotos Žiurdovo tekstilės fabrikams 2,500,000 frankų paskolos.

Pirmesni finansų ministeriai buvo atsisakę priimti skolos atlyginimą vertę nuždžiūsiomis lenkų markėmis.

ESTAI BĖGA IS RUSIJOS

TALINAS [E]. — "Paewaleht" žiniomis, Estijos atstovybė Maskvoj ir konsulate Leningrade įvyksiančios asmeninės atmainos. Ligšioliniai darbuotojai neberanda galimybės pasilikti sovietų Rusijoje, nes ji neatsižūri asmens neliečiamybės teisę ir provokuoja bylas, kaltindama šnipinėjimu. Pirmoji eilė atsistatydinsias pasiuntinys Maskvoj A. Birk ir karo atstovas kap. Mazer, be to, eilė kitų valdininkų.

prisiruošus bet kuriems nacionalistų netikėtiems žygiams.

Visi išplaukiantieji garlaiviai gabenami skubotai komandiruoti į Egiptą oficerų.

Ženeva gavo Egipto parlamento protestą

ŽENEVA, Sveicarija, lapkr. 26. — Tautų sąjungos sekretariatas šiandien gavo iš Egipto parlamento telegramą, kurioje protestuojama prieš Anglijos žygius Kaire del Sudano general-gubernatoriaus Sir Lee Stack'o nužudymo. Protestas pasirašytas parlamento pirminko.

Iš teksto matyti, kad panašus protestas yra išsiuntinėti visoms pasaulio parlamentams.

Rimtų riaušių Egipte nenumatomas

LONDONAS, lapkr. 26. — Britų aukštasis komisaras Egipte, feldmaršalas Allenby, pranešė Anglijos valdžiai, kad padėtis Egipte, nuo laiko kaip ryzignavęs senasis kabinetas, pasidarius daug ramesnė. Rimtų riaušių Kaire ir kituose centruose šiuo tarpu nelaukiama.

Feldmaršalas Allenby esąs tos nuomonės, kad Zivar Pasos kabinetas sutiksias ir su kitais likusiais Britų reikalavimais, arba pradėsias tiesiogines pertraktacijas su Anglija esantiems tarp abiejų valdžių nesusipratimams išlyginui.

Britų kariuomenė parodoja Kairo gatvėmis

KAIRAS, Egiptas, lapkr. 26. — Visa Britų kariuomenės brigada Kaire šiandien vėl parodo miesto gatvėmis, antmautais ant šautuvų durtuvais.

Egiptiečių armijos vienetams įsakyta tuojau apleisti Sudaną

CHARTUMAS, Sudanas, lapkr. 26. — Egiptiečių armijos vienetas gavo įsakymą tuojau evakuoti Sudano teritoriją. Ketvirtasai batalijonas jau pasitraukė. Umai pasitrauks ir trečias batalijonas su artilerija.

Nori kad T. Sąjunga iš-tirtų Egipto bylą

Anglijos konservatorių faksijos pataria valdžiai sutikti su Egipto prašymu

LONDONAS, lapkr. 26. — Britų valdžiai susilaukus aštrios kritikos ir namie, ir užsieny, del jos pastatytų reikalavimų Kaire Britų armijos vado mu Kaire Britų armijos vado Egipte ir Sudano general-gubernatoriaus Sir Lee Stack'o, Anglijos kai kurie konservatoriai patys pasijuto nē šiaip, nē taip, ir pataria valdžiai visą dalyką tuojau pristatyti tautų sąjungai. Jų nuomone, tautų sąjungai ištyrus dalyką, pasaulys pamatytų, kad Britai pasielgę teisingai ir geriausiais paties Egipto interesais.

Stiprus tautų sąjungos rėmėjas Gilbert Murray paskelbė laikraštyje Times straipsnį, kuriame jis gaudena valdžią sutikti su Egipto prašymu, kad dalykas būtų tautų sąjungos ištardytas. Autoriaus nuomone, jei Britai atsisakysią, pasaulis manysią, kad Anglija nuskaudus Egiptą, pasielgus neteisingai.

Nori uždrausti pajamų mokesnių skelbimą

Republikonų kongresmanas ruošias tuo dalyku įnešti įstatymo sumanymą

WASHINGTONAS, lapkr. 26. — Republikonų kongresmanas Watson iš Pennsylvanijos, būdu ir priemonių komisijos narys pareiškė, kad jis įnešias bilijų pašalinti iš dabartinio pajamų mokesnio įstatymo tą jo dalį kur kalbama apie viešą kiekvieno asmens sumokamo pajamų mokesnio skelbimą.

Kongresmanas savo bilijų reikalaujais, kad apie tai, kiek kas pajamų mokesnio sumoka, nicas kitas negalėtų žinoti, kaip tik tam tikros kongreso komisijos, valstybių gubernatorių ir korporacijų dalininkai, turį nemažiau kaip 1 nuosėkėjų. Pastarieis tečiau būtų uždrausta gautas informacijas viešai skelbti.

GEN. NATHUSIUS PALEISTA IS KALEJIMO

PARYŽIUS, Francija, lapkr. 26. — Respublikos prezidentas Dumergue šiandien pasirašė dekretą, kuriuo dovanojama laisvė smė Vokietijos generolui Nathusius'ui. Pradžią suvaite Nathusius buvo karo teismo Lille pasmerktas vieniems metams kalėjimo už pasisavinimą francuzų turto karo metais. Gen. Nathusius paleistas iš kalėjimo tuojau išvyko Vokietijon.

ABD-EL-KRIMAS IŠESUANA

PARYŽIUS, lapkr. 26. — Morokkiečių sukilėlių vadas Abd-El-Krim'as, kurs nuolatos nušė ispanų jėgas Morokkoje, dabar, pasak gautų žinių, įėjis į Sešuaną.

Chicago ir aplinkė. — Šiandien gražu, bet nešilta; mainąsis vėjas.

Vakar temperatūra vidutiniškai siekė 31°F.

Šiandien saulė teka 6:54, leidžiasi 4:21 val.

PINIGŲ KURSAS

Trečiadienį, lapkr. 26 d., užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.64
Belgijos, 100 frankų	\$4.86
Danijos, 100 kronų	\$17.64
Italijos, 100 lirų	\$14.34
Prancijos, 100 frankų	\$5.26
Lenkijos, 100 zlotų	\$19.25
Norvegijos, 100 kronų	\$14.85
Olandijos, 100 markų	\$40.25
Sveicijos, 100 frankų	\$2.52
Sveicijos, 100 kronų	\$26.87
Sveicijos, 100 frankų	\$19.31

Lietuvos Pinigų Kursas

Šiandien pinigų Lietuvoje per Naujienas Lietuvos litų kursas skaitomas Amerikos doleriais yra skaitomas šitaip:

50 litų	\$5.50
100 litų	10.50
200 litų	20.75
300 litų	31.00
400 litų	41.25
500 litų	51.50
600 litų	61.75
700 litų	72.00
800 litų	82.25
900 litų	92.50
1000 litų	102.75

Prie šitos sumos reikia pridėti 25 centai pašto išlaidų už košną siuntinį. Norint pasiekti telegramu — dar 50 centų daugiau.

Lenkiškas skandalas Latvijos Seime

RYGA, lapkr. 5. [E]. — Lenkų atstovo Latvijos seime Veržbickio interpeliacija vidaus reikalų ministeriui del tariamo lenkų gyventojų persekiojimo Ilukštos apskrity išėklė aikštėn daug idomiu faktų, įrodančių, kaip lenkai varo visoj Latgalioj savo propagandą.

Vidaus reikalų ministeris Juraševskis atsakė į interpeliaciją paskutiniame seimo posėdy. Ministeris dokumentais įrodė, kad Ilukštos apskrity esanti slapta lenkų organizacija, kurios prielaidy stovįs pats Veržbickis ir dar vienas lenkų mokytojas. Ta organizacija samdo lenkų agitatorius, kurie apvažinėja aplinkinius sodžius agitodami, kad gyventojai, išsiimdami pasus, rašytų lenkais. Gyventojams grąsinta, kad nelenkai nebusia prileidžiami prie išpažinties, jie bus išvaryti iš bažnyčios, o jų vaikai neprimami mokyklose.

Lenkų mokyklose nedėstoma latvių kalbos, Latvijos geografijos bei istorijos, ir sakoma, kad Latgalija priklausanči Lenkijai, tik laikinai esanti okupuota latvių. Taip pat rinkta parašai už prijungimą prie Lenkijos. Kai lenkai paimsia Latgaliją, tai vėl bus taikios tautybės gyventojai bus išvaryti. Agitacijos svarbiausiu tikslu buvęs noras sukurstyti gyventojus, kad jie rašytųsi lenkais prieš visuotinąjį gyventojų surašinėjimą, kurs įvyks 1925 m. vasario 1 d. Tuo būdu, sako ministeris, Latvijoje jokio lenkų ištautinimo nebuvo; atvirkščiai, smarkiausiai varytas latvių, lietuvių ir gudų lenkinimas.

Ta ministerio kalba padarė seime didelio įspūdžio. Pats Veržbickis pasiūlė padaryti pertrauką, kad galėtų atsipeikėti. Po pertraukos Veržbickis neigia visus ministerio įrodymus, bet čia pat įkliuva, paskaitęs vieno valsčiaus tarybos posėdžio protokolą, kur sakoma, kad posėdy dalyvaujęs Veržbickis ir "aiškiškes" tautybės klausimą.

Vokietys Pirkas laiko ministerio įrodymus labai rimtais ir pareiškia, kad jeigu jie nieku nepagrįsti, tai turi atsistatydinti ministeris, bet jeigu teisingi — reikia traukti teismą atsakomybės atstovus Veržbickis. Pačios mažumos du kartus siūlė nutraukti posėdį, bet tik tai trečią kartą tas pasiūlymas priimtas vieno balso dauguma.

Biržai — apskrities centras

KAUNAS, laurk. 8. [Lž]. — Vidaus Reikalų Ministeris p. Starkus įsakė Vidaus Reikalų Ministerijos įstaigoms iš Pasvalio persikelti į Biržus. Tur but, pirmas naujos apskrities Tarybos posėdis įvyks Biržuose.

Lietuvos Banko Skyriai, mokėsiu mokėtojų patogumo dėliai, bus Biržuose ir Pasvaly.

SKOLŲ ATLYGINIMO SUTARTIS

WASHINGTON, D. C., lapkr. 26. — Valstybės Sekretorius Hughes šiandien padarė sutartį su Austrijos ir Vengrijos valdžiomis del karo skolų išlyginimo.

Meksikos ugniakalnis ėmė smarkiai veikti

Popokatapetlio apeliokės gyventojai bėga į atokesnes vietas.

MEKSIKOS MIESTAS, lapkr. 23. — Paskutinėmis dienomis "rukštąs kalnas" Popokatapetl pradėjo smarkiai mesti dumy debesius ir virti. Kraftero viduj girdėt užimas ir trenksmas. Vulkano slaituose gyvena žmonės, taipiau viso Tlamacas miestelio gyventojai apleidę savo namus bėga į tolimesnes vietas bijodami ugniakalnio išsiveržimų.

30 žmonių žuvo žemės drebėjime Turkijoje

Keletas miestelių ir kaimų sugriauta Anatolijoje.

LONDONAS, lapkr. 26. — Exchange Telegrapho žiniomis iš Konstantinopolio, įvykusiam praeitą šeštadienį žemės drebėjime Anatolijoje trisdešimt žmonių buvo užmušta ir keletas miestelių bei kaimų sugriauta.

Smarkus žemės supratimas Karahisar srity atsitarkoja ir dabar.

KOMUNISTŲ PROGRAMA LIETUVOJ

VARSUVA, spalio 15 [E]. — "Gazeta Paranna" idėjo trečiojo internacionalo instrukciją Rusijos pasienio valstybių, jų tarpe Lietuvos, komunistams. Jiems pavadama varyti kariuomenę priešmilitarinę propagandą ir teikti žinių centrui apie savo valstybių vyriausybų veikimą.

Automobilis suvažinėjo lietuvi

Juozas Satas, baises patrakusio automobilisto sužeistas mirė

Juozas Satas, 32 metų, gyv. 3339 So. Morgan st., praeitą sekmadienį važiuoj automobilu į Thorntoną, Prakiurus taurui, jis sustojo šalikėly pa keisti svaiku ir, jam bedirbant, lėkdamas pro šalį kitas automobilis užkliudė jį ir parmušė ant žemės, baises sužeisdamas. Nuo sužeidimo Satas praeitą trečiadienį mirė.

Suvažinęjusį jį automobilis lėkė ir nulėkė, nesustodamas ir nepaduodamas savo aukai pagalbos.

"Laisvės kovotojai"

Lošimas buvo įdomus.

Vakar vakare, t. y. Padėkavonės Dienoje, C. S. P. S. svetainėje J. Vaičkaus Dramos Teatras statė veikalą "Laisvės Kovotojai." Veiklas vaizduoja kaip lietuviai kovoja su lenkais už Vilnių. Jis parodo lietuvių pasąvo tėvynei Lietuvai.

Veiklas buvo nelabai ilgas, bet labai gražus ir reikšmingas. Publikos buvo apipilnė svetainė, bet galėjo atsilankyti kur kas daugiau. Ši drama buvo verta pamatyti kiekvienam, nes artistai ją sulėšė labai gerai.

Pertraukose p. Grušo orkestras gražiai palinksmo publiką. Po lošimo tęsėsi šokiai. — Rep.

NEW YORKAS, laurk. 25. — Laikraštis Herald-Tribune tapo šiandien grand jury's inkriminacijas už "netiesotą" pajamų mokesnio ir mokėtojų vardų paskelbimą.

Brangiausia Kalėdų Dovana Yra Pinigai

Niekuomi kitu nepalinksminsi taip gerai savo giminių Lietuvoje, kaip nusiųsdamas jiems kiek nors pinigų ant švenčių. Dabar yra laikas siųsti, kad išvengus susikimšimo silpnose Lietuvos pašto įstaigose.

Del greitumo, saugumo, patogumo ir pigumo, siųskit jiems pinigus per Naujienas telegrafu, kuris kainuoja tiktai

50 CENTŲ

Jei nėra reikalo skubintis, ir jei norite tik saugumo patogumo, paprasto greitumo ir dar didesnio pigumo, siųskit per Naujienas Paštu.

Iš kitų miestų reikalaukite mūsų aplikacijų, o vietiniai kreipkitės tiesiog į mūsų raštinę arba į bile vieną sekamų skyrių:

AUSROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUPIKAIČIO APTIEKA, 233 E. 115 St.
BENOŠIAUS APTIEKA, 1616 W. 47 St.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Kas Dedas Lietuvoj

NELAIME ANT GELŽKELIO.

Šeštadienio rytą 8 lapkričio ėjusis į Kauną nuo Radviliškio pusės keleivinis traukinys No. 3 prieš Kalnėnų stotį (antra stotis nuo Kauno) ant iėšmos (strelkos) užbėgo ant vagono prikrauto prekėmis ir jį sukulė. Žmonių aukų nebuvo, tik kiek nukentėjo užbėgusiojo traukinio garvežys, nes mašinistas nors ir pastebėjęs stovintį ant kelio vagoną ir iš arti visgi spėjo garvežio bėgimą aplaikiyti. Įvykio priežastis tardoma — sako, kad vagoną neva nuvaręs nuo stoties vėjas. Už tokį įvykį visgi prisiė kam nors atsakyti. 9-XI-1924 Lietuvos darbininkas.

ŠIAULIAI

Is kultūrinio gyvenimo

Pas mus paskutiniaisiais metais kultūrinis progresas žymiai pagerėjo. Yra nemaža kultūrinio įstaigų, pav., yra gerai veikianti "Kultūros" b-vė, kuri kasmet išleidžia nemažą skaičių įvairių knygų. Beto leidžia didelį papularų mokslo žurnalą "Kultura" su priedais (mėnesinis), dažnai rengia paskaitas dalyvaujant garsiems prelegentams pav. Vyduonui, Šliupui ir t.t. Paskiausias laikas b-vė kultūrinio darbą varo labai plačiai, ruošia provincijoje skrajojamus knygynus, burelius ir t.t.

Leidžiama laikraščių "Atgimimas (tolstojiečių dvasios laik.)", "Šiaulių Naujienos" (savaitinis, skiriama apylinkėse ir miesto reikalams, plačiai skaitomas).

Yra gerai įrengta D-ro Šliupo spaustuve "Titnagas" be to yra ir daugiau menkesnės vertės spaustuvių).

Netruksta ir moks. įst. pav., dvi Gimnazij., mokytojų Seminarijos, Suaugusiųjų Mokykla ir daug pradžios moky-

klų, keletą knygynų, tarp kurių patogus Valstyb. Centralinis knygynas—skaitykla (jame yra ir Amerikos laikraščių). Tik nekokia materialė padėtis neleidžia ganėtinai kulturali plėtotis.

—St. Budanas.

Ivairios Lietuvos žinios

Is "T-as"

Stato pigių butų namus. Spalių 22 d. Kaune, Zaliajame kalne, prie darbininkų gatvės Kauno miesto valdyba pradėjo statyti pigių butų medinius namus. Šioje vietoje bus pastatyta 12 vieno ankšto namų. Statybai bus sunaudota valdybos suteiktoji paskola 300,000 litų.

Dygsta biznio įstaigos. Rugšėjo mėnesį Kredito Įstaigų ir Koperatyvų Inspekcijoje įregistruota 1 nauja žemės ūkio draugija, 2 pieno perdirbimo bendrovės, 1 lietuvių smulkus kredito bankai, 1 žydų toks pat bankas, 1 akcinė ir pajinė bendrovė ir 1 pieno bendrovė.

Valstybės tarnybos įstatymo projekta. Spalių 22 d. Ministrų kabinetas priėmė valstybės tarnybos įstatymo projektą, kuriuo einant visi valdininkai, istarnavę valdybos įstaigose 20 metų, turės gauti pensiją 50% pagrindinės algos. Už kiekvienus istarnavus metus nuo 20 iki 30 metų, pensija didinama po 2% ir nuo 30 iki 33 metų po 1 algos didumo. Vėliau šio laiko pensija nedidinama. Istarnavusiam mažiau 10 metų ir galutinai atsistatčiusiam iš valstybės tarnybos tarnautojui, del dvasios ar kuno susilpnėjimo pensija mokama 50% algos didumo. Mirusiojo valstybės tarnautojo našlei teikiama 1/2 vy-

ro pensijos sumos ir vaikams, bei tėvams, kiekvienam po 1/4 vyro pensijos sumos. Pensijos fondas sudaromas iš 2/3 valstybės 1/3 tarnautojų lėšų.

Panaikinamas latvių konsulat Klaipėdoje. Latvių laikraščiai praneša, kad Latvių vyriausybė išbraukusi sekančių metų biudžetė išlaidas skiriamas Latvių konsulatui Klaipėdoje. Tuo būdu nuo sekančių metų konsulas bus likviduotas.

Busimieji policijos valdininkai. Kaune Aukštesniojoje policijos mokykloje šiemet mokosi 45 policijos nuovadų viršininkų padėjėjai.

Pradinės žemės ūkio mokyklos. Įvairiose Lietuvos vietose yra 8 pradžios žemės ūkio mokyklos, kurias lanko 200 mokiūnų.

Išvažiavo Palestinin p. Rozenbaumas. Spalių 23 d. išvažiavo Palestinin buvęs žydų reikalų ministeris Rozenbaumas.

Kalinių dirbinių parduotuvė. Prie Kauno apygardos kalėjimo atidaryta parduotuvė, kame pardavinėjama kalinių išdirbiniai ir kiti daiktai.

Vietoj trukstančios duonos—nesamos bulvės. Spalių 20 d. Vilniuje buvo vartotojų tarybos posėdis, kuriame tartasi del budų, kurie atstotų nedatėklių duonos. Vienas dalyvių pasiūlė bulves duoti duonos vietoj, bet šis pasiūlymas atpauiė, paaiškėjus, kad bulvės okupuotoje Lietuvoje šiemet blogai užderėjo.

Peoviakai ginklų prašo. "Selecų Nadniemenskų" delegacija prašė Lenkijos vidaus reikalų ministerio leisti jų organizacijos skyriams įsigyti ginklus. Ministeris atsakė, kad valdai Janušaičiui ir generolui Olševskui duota pareidymas išdavinti ginklus dvarininkams sėleams.

Vilniaus gatvės visai neapsviečiamos. Dabartinis Varšuvos delegatas Vilniuje Račkėvič kreipėsi į miesto magistratą, pabrėždamas gatvių apšvietimo reikalą.

Svenčionys. Apie liepos 20 d. tapo nužudytas ukininkas Martinkėnas su žmona iš viensėdžio Kuiceriskė Ceikinių valsčiaus. Tame užmušime pripažinta kaltais Ceikinių policijos 5 asmenys su jų vadu. Liepos 17 d. iš sodžiaus Cincikų, Sven-

čionių valsčiaus I. Cincikas rengėsi važiuoti Amerikon ir buvo atėjęs del dokumentų pas policijos vadą į Svenčionis. Kelionė iš to žmogaus atėmė 150 auksinų, manydamas, kad su savim turi visus pinigus. Paskui tą žmogų pasodino kalėjiman. Liepos 31 d. į Pasa-minės sodžių atvyko du policininkai ir klausinėjo Marijono Abukanciaus, kas apylinkėj turtingiausias. Klausinėjo apie dvarininką Butauską, ukininką Blažį ir Vaitkevičių. Tie patys paskum ėmė kišti prie kai kurių ukininkų, kam nesergsti sodžių. Žmonėse auga nepasitenkinimas ir policijoj mato daugybę banditų, bet nėra kam skystis.

STRAIPSNIS 100

DALYKAI KURIUOS MOTINA PURI ATMINTI

Niekad neduok kūdikiui maisto, be gydytojo įsakymo. Jei reiks, tai gydytojas pasakys. Neduok kūdikiui vaikščioti kuomet jis dar perjaunas. Vaikštinėjimas, arba stovėjimas kol kaulai dar nėra sutvirtę, gali padaryti amžiną ubagų.

Niekados netaikyk šapios ar purvinos palos ant kūdikio. Nuimk tuoj ir išmazyk. Duok kūdikiui užtektinai vandens, jei gydytojas nedraudžia. Vanduo turi būti pirmas pavirtas ir atvėsintas.

Paprastai lengvai ir greitai pritampa. Todel, pradėk kūdikį mokinti gerų papročių. Prie pirmo ženklo viduriavimo arba vemimų pataikina suvėk gydytojas.

Vartojamas pienas turi būti liuosas nuo visų užkrečių. Eagle Brand Pienas yra liuosas nuo visų kenksmingų bakterijų ir yra kūdikiui sveikias maistas.

Motinos, kurios turi kūdikį, bet negali jį žindyti, stipriai patarimai vartoti Borden's Eagle Pieną ir butkus. Tai puikiasias pienas ir geriausias cukrus moksliškai sulietas. Borden's Eagle Pienas yra maistas, kuris auklėja stiprias kojas ir vikrius kūnus. Jis augina kūdikio svorį, kuris reikalingas jo normalybei ir sveikatai. Gydytojai jį rekomenduoja jau 65-ti metai del jo augstos kokybės. Motinos patirs, kad ir šiaip sveiki kūdikiai nuolatos auga iš Eagle Pieno. Jei nežinai kaip vartoti Borden's Eagle Pieną, škirpk kuponą, kuris randasi mūsų laikrašty ir pasiųsk jį į The Borden Company, o ji atsiųs visai dovanai pamokymų jusi kalboje kaip penėti kūdikį ir kitokios svarbios literatūros, kaip priziūrėti save ir kūdikį.

Skaitykit šitos straipsnius kas savaitę ir pasidėkit ateitini.

Ar jus žinote, kad Lietuvos valdžia Kaune nusprendė mokėti geriausiams studentams Lietuvos Universite 250 litų į mėnesį Ar jus žinote, kuomet jus perkate Helmar Turkiskus cigaretes, jus gaunate gryną Turkiską tabaką, o kuomet perkate paprastus cigaretes jus gaunate prastą tabaką. Bandykit permahyti į Turkiską tabaką, jus džiaugsiteis taip kaip kiti.

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St., Room 530
Tel. Central 6390
Vak: 3223 S. Halsted St., Chicago
Tel. Yords 4681

A. E. STASULANI
ADVOKATAS
77 W. Washington St. Room 913
Tel. Central 6200
Cicero Utarninko vakare
1314 S. Cicero Av. T. Cicero 5036
Ant Bridgeporto Saredoj nuo
6-8 v. v. Subatol nuo 1-7 v. v.
3236 S. Halsted St. T. Boul. 6737

KUOMET motina turi laimės sulaukti kūdikio, ji turi suprasti, jog jos kūdikis gimė su igimta teise gauti geriausią globą ir geriausią galimą maistą. Vienok, yra tūkstančiai motinų, kurios negali žindyti savo kūdikio, ir duoti jiems atsakanti maitinimą, reikalinga jų pilnam vystymuisi.

Toms motinoms daktarai rekomendavo ir išrašė Borden's Eagle Pieną per virš 65 metų, kaip vienatinį saugų ir išbandytą pavaduotoją motinos pieno.

Kadangi Eagle Pienas yra lengvai ir greitai suvirškinamas ir patiekia kūdikiui maistingą peną, kuris nenuvargins jo švelnaus skilvio ir žarnų.

Jūsų kūdikis del palaikymo atsakancios sveikatos, turi būti maudomas kas dien, apreniamas patogiomis drapanomis, ir valgydinamas maistingu penu.

Jeigu jūs norit gauti dykai nurodymus jūsu kalboje, kaip maitinti kūdikį su Eagle Brand Pienu ir padaryti jį tvirtu ir sveiku, išpildykit sekantį kuponą ir prisiųskit mums.

KUPONAS		
Pažymėkit, katrą Norit		
Penėjimo	Kūdikio	Kūdikio
Instukcijos	Valgiai	Knygė
VARDAS		6
ADRESAS		(Lithuanian)

GALIMA GAUTI NAUJIENOSE
Albumą sekamų Lietuviškų Šokių surinktų Vincento Nickaus.
Žirgelis, šokis; V. K. Maršas; Lelija, valcas; Čebatėlis; Aguonėlė, mazurka; Vazdelis; Pas. D. Espange; Klumpakojis; Noriu miego; Vengerka; Kokietka; Vyčių maršas; Klumpakojis No. 2; Suktninis; Aguonėlė; Pakeltkojis; Žilvitis; Rutų darželis.
Kaina tik vienas doleris.
Naujienu Knygų Krautuvė
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NORĖDAMI
PIRKTI, PARDUOTI AR MAITYTI VISADOS KREIPKITES PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.
S. L. FABIONAS CO
INVESTMENT TRUSTEES INSURANCE
809 W. 35th St., Chicago
Tel. B. levard 0611 ir 074
PADAROM PIRKIMO IR PARDAYIMO RASTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigus ir Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisa
127 N. Dearborn St. Room 11-12
Tel. Central 4411 Val nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 816
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. ties-
riana vakara. Išskyrus kelverga.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto

K. JURGELIONIS
ADVOKATAS
127 N. Dearborn St., Room 1117
Telef. State 7521
Vakara: ir nedėlios ryta:
3335 So. Halsted St.
Telef. Yards 0141 ir Yards 6894
Panedėlio vakare:
4601 So. Marshfield Ave.
Bylos visuose teismuose — Ab-
straktai — Ingaliojimai — Pas-
kola pinigų 1 ir 2 morgičiams.

J. P. WAITCHES
Advokatas
MIESTO OFISAS:
127 N. Dearborn Street,
Kambariai 514 ir 516
Telefonai Randolph 5584 ir 5585
VALANDOS: Kas diena, išski-
riant Subatos ir šventes, nuo 9 iki
pietu
ROSELAND'O OFISAS
10717 S. Indiana Avenue,
Telefonas Pullman 6377.
VALANDOS: Kas diena nuo 2
iki 9; Subatomis visą dieną; šven-
tėmis iki pietų.

SPECIALISTAS ant egzamina-
vojimo apstraktų ir padarymo
kontraktų, dokumentų ir visokių
popierių. Vėda visokius laurus.

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6
Vakara:
3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6775
6-8 v. v. apart Panedėlio ir
Pėtnyčios

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephone Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Se-
redo ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v.
Vėda visokias bylas visuose teis-
muose. Egzaminuoja Abstraktus
ir padirba visokius Dokumentus,
perkant arba parduodant Lotus,
Namus, Farmas ir Biznius. Skol-
na Pinigus ant pirmo morgičiaus
lengvomis išlygomis

John Bagdziunas Borden
Lietuvis Advokatas
Vėda bylas visuose teismuose. Egzami-
nuoja abstraktus. Padars pirkimo ir par-
davimo, dokumentus ir įgaliojimus.
7 S. Dearborn St., Tel. Randolph 3261
Vakara: 2151 W. 22 St. nuo 7 iki 9
Telefonas Roosevelt 9090
Namu telefonas Canal 1667

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestij:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namu Tel.: Hyde Park 8896

Teatras Pabaigtuvės ir šokiai

RENGIA VYRŲ IR MOTERŲ APSVIETOS DRAUGYSTĘ

LOS PIRMYN MISRUS CHORAS

Subatoj, Lapkričio 29, 1924

LIET. LIUOSYBES SVETAINEJ

1401 So. 49 Cl., Cicero.

Pradžia 8 val. Svetainė atsidarys 7 val.

Ižanga 75c. su padėjimu rubu

Po perstatymui dainos ir šokiai

MUZIKA P. SARPALIAUS

PABAIGTUVĖS, dveikismed komedija, reiškia Lietuvos ukininkų naudą ir džiaugsma iš savo darbo triuso. Rugpjūtės pabaigtuvėms gerėjas ne vien geri ukininkai, bet ir darbininkai. Matydami šį gryną Lietuvos darbininkų vaizdą, įgysite linksnų, malonų išpujį, gerestės iš savo brolių-artojų laimingos gyvenimo vilties. Užprašo Vyrų ir Moterų Apšvietos Draugystė.

Siandie BRAZAUSKO-SARPALIAUS Ristynes

Sv. Jurgio par. Svetainėj,
32 Place ir Auburn Ave.

Risis taipgi garsus
MARIN PLESTINA,

kuris nugalėjo Hans Steinke
Pradžia 8 val. vak. Tikietų kainos \$1.10 ir aukščiau.

IMPERFECT IN ORIGINAL

KORESPONDENCIJOS

Zeigler, III.

Praėjusių rinkimų atgarsiai.

Praėjus rinkimams viskas apirimo musų politikoje. Prieš rinkimus bėpigu buvo — ir į musų miestelį atsilankydavo visokių partijų ir partijėlių. Kalbėtojai, o jau bolš-komunistų net ir patys kandidatai į Jungt. Valstijų prezidentus buvo atsilankę, būtent Foster ir Gitlow. Apie Fosterio prakalbą jau buvo rašyta Naujienose. Gitlow gi kur kas smarkesnis kalbėtojas pasirodė. Jis per keliošią minučių sukrito republikonų ir demokratų kandidatams, bet tam progresyvių kandidatui La Follettei tai reikėjo pašvęsti apie valandą ir pusę. Čia Gitlowas prirodė didžiausį La Follette prasikalimą, būtent kam jisai yra senatorium. Todėl, pasak Gitlowo, darbininkai neprivalo balsuoti už La Follette.

Bet musų miestelio piliečiai darbininkai suprato kitaip: Jie nusitarė balsuoti už La Follette, nes jie suprato, kad kuris yra žmogus gyvenęs tarp darbininkų ir paskui buvęs senatorium, tai jis pažįsta gerai darbininkų reikalus ir valdininkų suktybes. Ir kaip paduoda vietinis laikraštukas balsavimo daviniai buvo sekantys:

Coolidge gavo 309 bal.
Davis gavo 248 bal.
La Follette gavo 357 bal.
Johns (Soc. Labor p.) 10 bal.
Foster (komunistų) 31 bal.
Taigi komunistėliai su savo triukšminga kampanija mažai priviliojo balsų į savo būcų. Kad jie ir bėrė visokių atsisaukimus žmonėms į akis, vistiek žmonės nebalsavo už komunistą Fosterį ir gana. Dar girdėjau vieną kamradą šnekant, kad poras jų žmonių visai susilaukė nuo balsavimo, laikydamies komunistų partijos keturi metai atgal duoto įsakymo: "Don't vote. strike" — Angliakasy.

Pittsburgh, Pa.

Puikiai pavyko Jono Butėno koncertas. Šauniai pittsburghiečiai dainininką sutiko.

Lapkričio 20 d., SLA. 3-čias apskritys buvo surengęs Jonui Butėnui koncertą LMD. Sveitinėje. Koncertas pavyko visais atvejais ne tik turtingu ir gražiu programui, bet ir skaitlingai publikos atsilankimu, nės LMD. sveitinė da turbūt nebuvu mačius tiek publikos ir tokios gražios rinktinės publikos ne tik iš visų dalių Pittsburgho, bet ir visų Pittsburgho apylinkių ir į svetainę jau nė tilpti daugiau negalėjo; yra apskaitoma, kad publikos buvo virš 400, arba kitais žodžiais sakant, tiek kiek tik galėjo LMD. sveitinė sutalpinti. Toji skaitlinga ir graži publika buvo susirinkus patikti ir išgirsti dainininką Joną Butėną, grįžusį iš Italijos, kas suteikė daug linksmumo artistui Butėnui. Tai parodė, kad pittsburghiečiai brangina jo pastangas, o ir pittsburghiečiai, girdėdami dainuojant Butėną patys persitikrino, kad Butėnas daug yra pažengęs ir kad Butėnas jau operos dainininkas.

Sis Butėno koncertas daugumą pittsburghiečių nustebinio ir pastatė Pittsburgho lietuvių vardą tinkamoj augštumoj, nes jau Pittsburghas dailės žvilksniu buvo nupuolęs, kadangi kiek tik buvo pastaraisiais laikais parengimų ir tai gana žymiams artistams, tai vis būdavo be pasekmių. Jau buvo išsiplatinus nuomonė, tarp dailės mylėtojų, kad Pittsburghas yra miręs. Šis gi Butėno koncertas parodė, kad nėra taip jau blogai su Pittsburgho Lietuviais.

Programas

Programė dalyvavo be dainininko Jono Butėno dar ir vie-

tiųjų dailės mėgėjų geriausios spēkos. Programas buvo pradedtas tuoj po aštuonių, taip kaip kad buvo garsinta. Pirmiausia išėjo Butėnas ir sudainavo Vakarinę Dainą Moniuszkos. Visur Tyla J. Gruodžio ir Monologa (Andrea Chenier) Ciordono. Šias tris dainas Butėnui sudainavus publika sukelė didžiausias ovacijas ir privertė Butėną da keletą dainelių išdainuoti. Man geriausia patiko Vakarinę Dainą, ir ši daina man nenusibostų niekad. Bet ji patiko ne man vienam, patiko ji ir kitiems, nes baigiantis programai buvo girdėti balsų iš publikos, kad Vakarinę Dainą būtų pakartota.

Antras numeris ant programo buvo smuika solo. Atliko auna mergaitė Gertruda Plakaitė, sugrieždama "The Blue Bells of Scotland" Henry Farmers; ji atliko gana gražiai ir buvo publikos išsautka pakartoti. Trečia ant programo buvo Marijono Liepiūtė, dar pirmą kartą pasirodydama prieš skaitlingą publiką. Ji sudainavo Oi Kas Simkaus ir Vakarais Sarpaliaus. Sudainavo gana gražiai; ji tur gražų alto balsą. Ketvirtas ant programo turėjo būti Juozas Skulevičius, bet buvo pranešta, kad Skulevičius susirgo ir negali dalyvauti, tai jo vietą užėmė A. Sadauskas, baritonas, padainuodamas Širdies Moterų G. Verdi ir Mergelę Mano Brančiū Simkaus. Sadauskas jau ne pirmą kartą pasirodė prieš Pittsburgho publiką ir yra mėgiamas pittsburghiečių; be to Sadauskas tur labai gražų baritoną balsą. Penktas numeris ant programo buvo vėl Butėnas. Sudainavo porą klasiškių veikalų: Per me giunto (Don Corlo) G. Verdi, Eri tu iš Ballo, ir da keletą lietuvių liaudies dainelių turėjo pakartoti.

Po pertraukai ir vėl Butėnas sudainavo vieną klasinį veikalą ir Kalvį Petrusko. Tas Kalvis taip užžavėjo publiką, kad jokiū būdu Butėną nenorėjo palikti nuo scenos. Turbut joks kitas dainininkas negali perduoti publikai Kalvio dvasią, kaip kad Butėnas perduoda. Aš turiu pasakyti, kad Butėnas perduoda ir kitų dainų dvasią neprasčiau už Kalvį, bet kitos dainos mums nėra taip suprantamos ir atjauciamos, kaip Kalvis, nes Kalvio daina tai musų liaudies gyvenimas, vargai ir kova už ateitį. Tas pats yra ir su kitoms musų liaudies dainomis ir tuo tik galima išsiskirti kodėl publika daugiau mėgsta liaudies dainas, negu klasines. Septintą numerį programo pildė Elena Lelionitė, soprano, sudainuodama Karvelėli Žilevičiaus ir Užmiegk, Užmiegk Brahmos dainos publikai labai patiko. Panelė Lelionitė jau yra pittsburghiečių gana gerai žinoma ir mėgiama, tai ir ši kartą buvo išsautka po keletą dainų. Aštuntą numerį pildė vėl A. Sadauskas, sudainuodamas Laivynę C. Goundi ir da keletą dainelių, kas publikai labai patiko. Devintam numerio buvo piano solo; atliko

pittsburghiečiams žinoma ir mėgiama p-la M. Puida Kahout. Desimtas ir paskutinis ant programo numeris buvo irgi paties Butėno išpildytas. Publika jokiū būdu nenorėjo su juo skirti. Už vis labiausia publiką prijuokino tai "Stasys" Vanagaičio; tur but pittsburghiečiai tos dainos neužmirš niekad, lygiai kaip ir šio koncerto.

Publikos užsilaikymas pavyzdingas

Kaip kad pradžioje minėjau, publika buvo rinktinė ir graži, tai ir užsilaikymas buvo pavyzdingas, kas Pittsburghui yra retenybė. Mat šioji publika buvo susirinkus ne delto, kad kas jai iš sakyklos būtų liepęs ateiti, ar kaip kitaip, o tik savo liuosu noru susirinko pasiklausyti Butėno, ir tai buvo didžiulioj dailės mylėtojai.

Akyvas apsiereikšimas

Vienas akyvas apsiereikšimas šiam koncerto buvo tai, kad Pittsburgho apylinkių lietuvių daugiau moka branginti dailę, negu paties Pittsburgho. Reikia dar pasakyti, kad šiam koncerte daugiau iš apylinkių ir tai iš gana tolimų apylinkių dalyvavo, negu iš paties Pittsburgho, imant pagal nuosimtį lietuvių skaitliaus, ir turint domėnį tai, kad apylinkių lietuviams daug neparankumų yra dėl kelionės, yra didesnė dailės mylėtojai, negu pittsburghiečiai.

—Dailės Mylėtojai.

Valparaiso, Ind:

Moksleiviai rengia vakarėlį — Kviečia ir chicagiečius.

Mažai žinučių matosi spaudoje iš musų miestelio ir apie jo veikimą. Bet kadangi miestelis yra apgyventas daugumoje farmerių-ukininkų, tad ir nėra veikimo, kuris būtų svarbus lietuvių visuomenei. Tačiau Valparaiso yra plačiai žinomas tarpe lietuvių Amerikoje ir Lietuvoje. Nes jame daugelis lietuvių prasimolina bei ir užbaigia įvairias mokslo šakas, ir tuomi pasitarina plačiai lietuvių visuomenei. Nors dabartinis laikas mažas burelis lanko lietuvių šį Universitetą, bet vienok tie moksleiviai yra pasiryžę nepasilikti nuo plačiosios visuomenės, nedavus jai jokio patarnavimo savo žinojimu. Bet ir tuo pa-

IN LIETUVĄ

GERA NAUJIENA! Naujos S. V. tiesos dailėžia jums atkankti savo tėviškę apie metus laiko ir atvažiuoti atgal į Jungtines Valstijas be įskaitymo į kvotą. Musų dideli laivai, MAJESTIC, didžiausias pasauly, OLYMPIC, HOMERIC, BELGENLAND, LAPLAND, MINNEKAHDA, ir t. t. greitai perveža į Cherbourg, Southampton, Antwerp arba Hamburgą. Daug išplaukimų kas savaitę. Visi musų trečios klasės pasažieriai yra talpinami į uždaromus privačius kambarius po 2, 4 ir 6 žmones. Yra teikiamas patogumas, geras maistas ir mandagus patarnavimas.

Kalėdinė Ekskursija Lietuvon Asmeniškai prižiūrima musų įstovo ant didelio laivo OLYMPIC Gruodžio 6 iš New Yorko. Klauskite apie tai dabar.

Pasimatytik su musų vietiniais gentais arba

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
AMERICAN LINE
127 S. State St., Chicago, Ill.

TANKUS KOSĖJIMAS

Gal but jūs nesuprantate, kodėl jūs tankiai kosite ir persišaldote, tiesa yra, kad jūsų visa kūno jėga yra silpna ir jūs reikalaujate maisto-gyduolių kaip

SCOTT'S EMULSION

kad maistinus jūsų kūną ir atbudavojus jūsų stiprumą ir suteikus jums jėgą atsilaikyti prieš silpnumą. Jūs nereikalaujate stiprių gyduolių, bet maitinančių.

Jei jūs turite trubelio su kosuliu arba slogomis vartokit Scott's Emulsion kasdien!

Scott & Bowne, Bloomfield, N. J.

Šiu kartą norime, kad ir vienuomenė būtų su mumis sykiu. Tad mes, Valparaiso moksleiviai, kviečiame artimausius lietuvius ypač chicagiečius ir apylinkę, atsilankyti pas mus "gruodžio 6 d., subatos vakare, nes mes turime puikų programą, kurį pildys vietos moksleiviai ir svečiai. Iš Chicagos pasižadėjo atvykti daugelis gabių dainininkų bei artistų su vaidinimu juokingų komedijų. Pirmą sykį dar chicagiečiai palinksminis valparaisiečius, kas yra labai puiku. Tad nepamirškite gruodžio 6 d. subatos vakare būti pas mus.

—Komitetas.

LIETUVOS KONSULATAS

Paleško šių asmenų:

KOSTO ir PRANO GRIGOLAIČIŲ, iš Raseinių, iki didžiojo karo gyveno Chicagoje.

POVILO KAULIO, iš Tauko, liūčių kaimo, Rietavo valsč., Telšių apskr. Gyveno kadais Waukegan, Ill.

KAZIMIERO VAKAUSKO. Gyveno kadaise Goodman, Wis. Ieškomieji, ar kas žinantis apie juos, yra prašomi atsiliepti, prašant konsulatui dabartinį jų adresą. Su pagarba, (L. Gaizaitė) Konsulato Sekretorius.

608 S. Dearborn St., Chicago.

Broliai, Liudiju Kad-

"Turiu 60 metų amžiaus ir rukau cigaretes per 45 metus. Iš tiesų sakau, kad neradau cigarečių, kuris duotų daugiau smagumo už HELMAR".

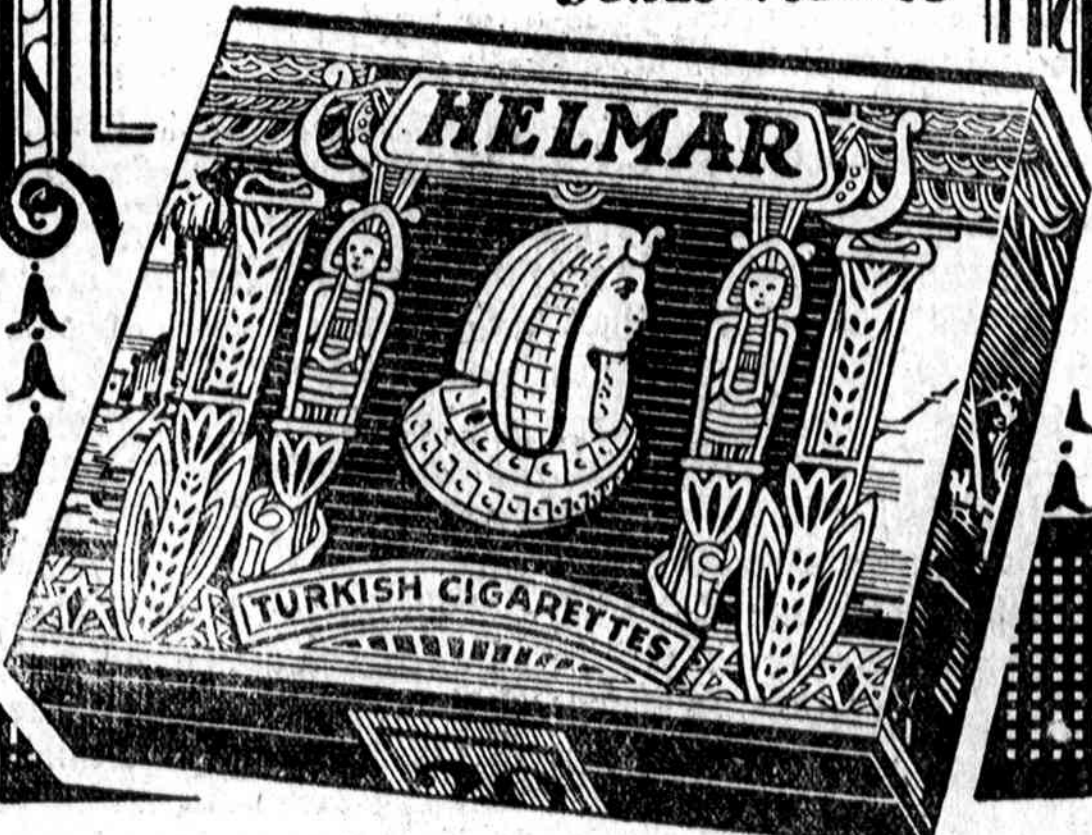
Dvidešimts HELMAR kainuoja kelius centus daugiau už pundelį paprastų cigarečių, bet HELMAR cigaretai turi gryną Turkišką Tabaką, o kiti tik pigų maišytą tabaką.

HELMARS yra absoliutiškai grynai ir įpekuioti į kartono skrynutes, kad jie nelužty. Kaip kiti, taip ir jūs džiaugsitės permaina į Turkiškus

Amorcas

Gaminiojai augščiausios rūšies Turkiškų ir Egiptiškų cigarečių pasauly.

BOXES of 10 or 20

PUIKŲS — NAUDINGI KREPŠIAI

Šie krepšiai krautuose parsiduoda po 5 centus. Jie yra labai pūkūs ir patogūs asidėjimui pirkinių. Jie yra sulenkami, nanka del daug pirkinių ir del mažai. Jie tinka kožnai šeiminiškai, kuri perka daug ar mažai pirkinių. Gaunami Naujienų ofise, pridudant šį skelbimą ir 40c. Persiuntimo išlaidų 5c.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Mrs. MICHNIEVICZ - VIDIKIENE AKUSERKA

3101 So. Halsted St., kamps 31 ga.

Tel. Yards 1119

Baigusi akuse rijos kolegiją ligai praktika rusi Pennay vanijos ligon bučiuose Szzi ingiai pata nauja, visokio se ligose pries gimdyma, laike gimdymo ir o gimdymo. Uz dyka patimas, da ir k tokiose reiks uose moterim ir merginoms kreipkitės o rsite pagelba Valandos n rto iki 1 pietu nuo 6 ir 9 val vakare

Tel. Blvd. 8189
M. Wolkewics
BANIS
AKUSERKA
"uriu patyrime asekmingai pa amauju mote imis prie gimdy to lekicvienams tistikime. Tei via ypatiska pri fiurijina. Duodu batarimus mote rimas ir mergi oms dykal.
3113 South Halsted St

DR. HERZMAN — IS RUSIJOS

Gerali lietuviams žinomas per 16 metų kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akuseris

Gydo staigas ir chroniskas ligas, vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrus prietaisus

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 14th St., netoli Morgan St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietu nuo 6 iki 7:30 val vakare

Dienomis: Car 3110 Nakti Drexel 0950

3410 So. Halsted St.

Special: Nedėliomis ofisas uždarytas. Jeigu reikalinga del naumų, šaukite Reikalinga del naumų, šaukite Drexel 0950.

DR. CHARLES SEGAI

Praktikuoja 17 metus

Ofisas

1724 So. Ashland Ave., 2 1/2 blokus Chicago, Illinois

Specialistas džiuvos

Moteriškų Vyrų ir Vaikų ligų

OFISO VALANDOS

Nuo 10 iki 12 val rytė, nuo 2 iki 4 val po piet ir nuo 7 iki 8:30 val vakaro Nedėliomis nuo 10 valar

los ryte iki 12 val po piet

Telefonas Midway 2886

DR. MAURICE KAHN

631 So. Ashland Ave.

Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas moterų ligų

1724 So. Loomis, kamps 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val vakare

Telefonas Canal 1912

Naktinis Tel. Drexel 2279

DR. MARYA DOWIAT-SASS

1707 W. 47th St.

Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val vak Nedėliomis nuo 8 iki 2 val po pietų

DR. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas

Specialistas Moteriškų Vyrų ir Vaikų ligų

Ofisas 3103 So. Halsted St., Chicago, arti 31st Street

valandos 1—3 po piet, 7—8 vak. Nedėliomis iš šventadienis 10—12 diena

Dr. Benedict Aron

Ofisas 3801 S. Kedzie Ave. Phone Lafayette 0076

Valandos 2-6 vak Rezidencija 3150 W 63 St Phone Prospect 0610

Valandos iki 10 ry to, 7 iki 8:30 vakare Del specialy utarių telefonukit Prospect 7716

Dr. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas

3303 So. Morgan St., Chicago.

Telephone Boulevard 2160

Valandos: nuo 9 iki 12 diena, nuo 2 iki 3 po piet, 7-8 vakare

Dr. A. K. Rutkauskas

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

4442 So. Western Ave.

Tel. Lafayette 4166

Francuziškas Daktaras

Portalistas kraujo odo, chronis ku ir slaptų ligų

gydo su pagelba naujaujasi metodu X-Ray Spinduliais

Ofisas 1800 So. Ashland Ave, ant viršaus Ashland State Banko

Telefonas Canal 0464

Valandos 2:00 iki 4:30 iki 6 iki 10 diena, nuo 2:30 iki 4:30 po piet

Biuras 4204 Archer Ave.

Kamps Sacramento Ave.

Nuo 12 iki 1:30 ir nuo 6 iki 7:30

Telefonas Lafayette 3878-7716

Dr. J. W. Beaudett

Lietuva nurodo, kad su Lenkija turėti diplomatinius arba prekybinius santykius negalima, kol Lenkija nepildo Suvalkuose padarytosios sutarties ir kol tarpe Lietuvos ir Lenkijos nėra nustatytos abiejų pusių sutartinumo sienos. Lietuva siūlo, kad žymiausiosios Santarvės valstybės suauktų konferenciją šitiems klausimams išspręsti.

Vilniaus klausimas, vadinasi, gal ir vėl bus iškeltas.

Apžvalga

SNIPAS STREIKO VADAS?

Žinomas slaptosios policijos agentas, p. Kazys Pilėnas, paskelbė ilgą straipsnį "Dirvoje" apie šilko audėjų streiką Patersone, N. J. Rytinėse valstijose apie tą streiką buvo nemažai žinių lietuvių spaudoje; dėl jo kilo net gana aštrių ginčų laikraščiuose. Todel "Dirvoje" tilpęs straipsnis gali būti įdomus daugeliui lietuvių.

P-as Pilėnas rašo, kad Patersono streiko komiteto prieštąsiję stovėjęs šnipas-provokatorius. Straipsnio autorius pasakoja, kaip jisai apie tai patyręs.

Pernai metais jisai ieškojęs vietos ir tuo tikslu atsilankęs vienos įstaigos ofise New York'e. Jos vardas — Eastern Engineering Co. Pasirodė, kad tai yra detektyvų agentūra, ir ji pasiūlė p. Pilėnui sekti lenkų bei italų agitatorius Eastone, Pa., ir apiešius, kur buvo rengiamas audėjų streikas. P-as Pilėnas, besiteiraudamas toliaus, susekė, kad ta pati detektyvų agentūra veikianti taip pat po kitais vardais: The International Auxiliary Co., Beauty Incorporated ir Automobile Industries Exchange. Jos rentas esąs ilvevalandė.

Lietuvius detektyvas ėmęs tyrinėti vardus agentų, dirbančių tai šnipų įstaigai. Tarpe jų jisai užtikęs "Adolph Lessig". Dabar gi, kai laikraščiai pradėję rašyti apie šilko audėjų streiką Patersone, tai p. Pilėnas pastebėjęs, kad asmuo tokiu pat vardu esąs minimas, kaip streikininkų organizatorius. Jisai rašė:

"Gal tas vardas tenai pateko per klaidą, bet man rodos, streikuojantiems vertėtų išsiti, kokių būdu jų organizatoriaus vardas pateko streiklauzių organizacijos knygoje. Tas svarbu.

"As viršui nurodytą žinią siūliau vienam iš Lietuvių streiko organizatoriui, I. V. Kulikajui, kuris vieton pas mane atkeliavė nusiokubino, kaip girdėjau, su mano laišku pas "Laisvės" bosus, Brooklyn, kurie ne tikslai patarė Kulikajui pas mane nevažiuoti, bet tuoj apie mano laišką pranešė streiko vadams Adolfui Lessig, sekretoriui Huelsecher ir kitiems.

"Rezultatas buvo tas, kad rodos lapkričio 3 d. (tikrai ne pamenau) pats Adolfas Lessig paskelbė kad streikas užbaigtas ir patarė streikieriams susitaikyti su darbdaviais kaip geriausia galint."

Taip ta misterija ir pasiliko neišaiškinta. Asmuo vardu "Adolph Lessig" vadovavo streikininkams ir asmuo tokiu pat vardu veikė šnipų įstaigoje, kaip streikų ardytojas. Ar tai yra tas pats asmuo, ar ne? ..

Komunistai, kurie daugiausia agitavo už tą streiką, nepasirūpino išaiškinti šito svarbaus dalyko. Kodėl? Ar dėlto, kad informacija apie Lessigą jiems suteikė p. Pilėnas, kuris taip pat yra detektyvas? Bet kitokių būdu juk vargiai galima ir patirti apie šnipus.

Anamet, kai Nuorteva iškėlė kaltinimą prieš komunistų organizatorių L. Fraina, tai žinia ir

gi buvo gauta iš vieno detektyvo. Komunistai tuomet baisiai šaukėsi dėl prezidento rinkimų, ir tenai sakoma:

"Komunistų Partija stoja už masinį ginkluotą darbininkų veikimą atviram ginkluotam suklime ir pilietiniam kare, kaip už vienintelę priemonę darlininkams užkariauti politinę galią."

KLERIKALIZMAS AMERIKOJE.

Kiek laiko atgal mes nurodėme, kad klerikalizmas yra stiprus katalikiškose šalyse, bet ne protestoniškose (kaip Anglija arba Amerika). "Vienybė" deklaruojanti pastebi:

"Jei "Naujienuos" būtų pasilaikę Amerikos istoriją tai ten rastų taip vadinamus puritonus ir pilgrimus. Jie buvo aršūs klerikalai, jei po klerikalizmo suprasime kunigų valdžią. Ir dabar daugely vietų protestonų kunigai nusta-tū kur žmonės turi eiti nedėdieniais, išleisdami (kas išleisdžia — žmonės ar kunigai? — "N." Red.) visokius "blue laws". Didžiojoje miestuose to klerikalizmo nepastebėti, bet mažuose labai daug jo yra."

Mūsų straipsnyje tečiau esio kalba apie "klerikalizmą" siauresnėje prasmėje, būtent — kaip apie organizuotą politinį judėjimą, kurio tikslas yra pastatyti dvasišką valstybę prieštąsiję. Amerikonai atskiros klerikalinės partijos neturi.

Puritanizmas yra tam tikras protavimas, o ne politinė organizacija. Puritonų rasiše visose amerikony partijose (daugiausia gal tut Coolidge'o partijoje, kurią rėmė "Vienybė"). "Blue laws" ir panašūs dalykai, kurių reikalauja puritonai, yra greičiausiai religinio fanatizmo, o ne klerikalizmo pasekmė.

Bet, žinoma, su tuo blogumu irgi tenka kovot.

NEPASAKO IR GANA!

"Laisvė" dar vis tebeprasakoją, kad komunistai stoja už socializmo įvykinimą ir už darbininkų buvimo pagerinimus dabartinėje tvarkoje. Bet ji nepasakoją, kaip šituos jos žodžius sutai-kyti su tais pareiškimais, kuriuos komunistai darė savo rezoliucijose ir programose, organizuodami savo partiją.

Mes jau keletą kartų esame citavę tuos pareiškimus, ir kai kuriuos jų pakartosime čionai. Tai, ką parašė programoje komunistai 1919 metais, kai jie dar vadinosi "kairiasparniais":

"Partija turi stoti ir vesti propagandą bei agitaciją išimtinai už kapitalizmo nuvertimą ir socializmo įsteigimą per proletariato diktatūrą."

Čia aiškiai pasakyta, kad už jokus pagerinimus kovoti nereikia; reikia kovoti ir agituoti išimtinai už tai, kad nuvertus kapitalizmą.

Ta pati mintis, tikslai plačiau, yra išreikšta komunistų programoje, kuris buvo parašytas rudenį 1919 m., kuomet komunistai jau buvo susiorganizavę į atskirą partiją. Ve ką tenai randame:

"Komunistų Partija turi laikyti pirmoje vietoje neatsitinkantį šaukimą prie proletarinės revoliucijos, kapitalizmo nuvertimo ir proletariato diktatūros įsteigimo.

"Jeigu Komunistų Partija įgis atstovų parlamente, tai jie neprivalo davinėti arba remti sumanymus; jų veikimas yra agitacinis..."

Reformas yra įstatymai, pagerinantys arba bendrą valstybės tvarką arba atskirų visuomenės sluoksnių padėti. Komunistų programas aiškiai sako, kad už tokius pagerinančius įstatymus ne tikslai nereikia kovoti, bet nereikia nė remti jų, jei jų kas kitas: jų reikalauja. Jeigu komunistas patektų į parlamentą (kongresą arba legislaturą), tai jisai, givri, privalo atsisilti tikslai revoliucine agitacija!

Dviem metais vėliau Amerikos Komunistų Partija išleido atsišaukimą dėl prezidento rinkimų, ir tenai sakoma:

"Komunistų Partija stoja už masinį ginkluotą darbininkų veikimą atviram ginkluotam suklime ir pilietiniam kare, kaip už vienintelę priemonę darlininkams užkariauti politinę galią."

Vadinasi, ne dalyvavimo rinkimuose, ne kovos parlamente, ne reikalavimo pagerinančių įstatymų, o tikslai — ginkluota kova prieš valdžią!

Tai yra pamatinis principas, kuriuo vadovavosi komunistai, kuomet jie skaldė Socialistų Partiją ir kuomet jie paskui mėgino surinkti po savo "revoliucine" vėliava Amerikos darbininkus.

Ar jie šiandien tą principą dar ebeprilaizija, ar ne — ve kame klausimas.

Jeigu jie atmetė jį, tai jie šiandien jau nebėra komunistai. Tokiam atsitikime jie privalo viešai tatau pasakyti, idant neklaidinų žmonių, i kuriuos jie apeliuoja.

Jeigu gi jie dar ir šiandien tebesilaiko to principo, tai yra melas, kad jie kovoja už įstatymus, pagerinančius darbininkų buvį, nes tas principas, kaip matėme, kovą už tokios rūšies įstatymus griežtai atmeta.

"Laisvė" dar iki šiol i šita klausimą nedavė atsakymo. Vietoje to, ji mėgina išsisukti štai kokia pasaka:

"Gali betgi būti momentas, kur komunistai šauktų griežton kovon jau ne už įstatymų pagerinimų trupinius, bet griežton kovon delei galios išplėtimo buržuazijai: tai apčiuopiamas revoliucinis, ginkluotos, kovos momentas."

Šitais žodžiais ji gal nori išaiškinti, kodėl komunistai savo programose ir atsišaukimuose pirma šaukė darbininkus ginkluotai sukilimui. Bet argi 1919 metais Amerikoje buvo toks "apčiuopiamas revoliucinis momentas"? Argi toks "momentas" tęsėsi nuo 1919 metų iki 1921 metų? Argi jisai buvo da ir tuomet, kai milžiniška balsų dauguma tapo išrinktas i prezidentus p. Harding?

Jeigu "laisvė" sakys, kad taip, tai kiekvienas pripažins, jogel jos redaktoriams vieta beprotamyje, nes jokio momento, kuomet būtų buvę galima manyti, kad Amerikos darbininkai sukilis prieš valdžią ir stversis ginkluotai kovai su šiais penkerius ar šešerius metus nebuvo.

Bet jeigu komunistai ir buvo kvailiai išsivaizdavę, kad toks momentas atėjo, tai argi tas reikė, kad jie turėjo tuo "momentu" remti savo programą?

Principialė programo dalis yra rašoma ne vienam momentui, bet ištiesam laikotarpiui. Principai nesikeičia kas valanda. Apilinkybėms pasikeitus, gali keistis partijos taktika, bet ne principai.

Aukščiaus minėtuose komunistų programose tečiau mes nerandame nė vieno žodžio, kur būtų pasakyta, kad jo dėsniui tinka tikslai tam momentui. Visoje gi savo agitacijoje komunistai raštū ir žodžiu šaukė, kad tie, kurie nepritaria tiems jų programo punkatms, tai esą "social-isdavikai", "proletariato prieštai" ir tt. Todel aišku, kad atmetimas kovos už pagerinančius įstatymus komunistų programan buvo idėtas, kaip pas-tovus principo dalykas, o ne kaip valandos obalsis.

Tai gi mes ir vėl grįžtame prie klausimo: ar komunistai tebesilaiko to principo, ar ne? Kol i šita klausimą jie neduos atsakymo, tai jų pasigymimas, kad jie dabar jau "kovoja" už darbininkų buvį pagerinimus, niekas negali tikėti.

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Ant Mėnulio

(Skiriu J. Strimaiciui, S. Tiju-naičiui ir t. t.)

Tai netiesybė, kad ant mėnulio gyvybės nėra. Yra. Aš pats mačiau... Aną vakarą, mėnuliui tēkant, užsirangiau... ir viską mačiau. Mačiau ne tik augalų, gyvulių, žmonių, bet net švietimo Ministeriją. Ne tik švietimo Ministeriją, bet ir poną švietimo ministro.

Aš viską mačiau, o manęs tenai nematė nieks. Mat, kai musiškis ten pakliuva, tai jis viską mato, o jo niekas nemato. Gi musiškis mato net mintis.

Vos man užsirangius, išėjo iš švietimo Ministerijos su kaž koku pongliu ponas švietimo ministro ir sėdė i autą. Iš minčių sužinojau, kad važiuosią juodu vizituoti ar revizuoti kaž kokios gimnazijos kaž kokiam miestely. Mat, "pabažnos asabos" ponui ministeriui pranešė, kad tos gimnazijos direktorius, nors šiaip ir neblogas žmogus, net krikščionis demokratas, bet vaikų daugiau, negu "palagaetis", turis, ir dar nepastystas, ir šiaip visokiomis "necnatomis" kompromituojas krikščionių demokratų partiją. To miestelio diduomenė ir šviesuomenė juo, tuo direktorium, ir jo partiją juokiantisi. — Tokio turinio "donosas" poną ministerį be galo įpykdė. Ir jis, t. y. šviesus ponas ministeris, pasiryžo padaryt toj gimnazijoje reviziją... ir viską rasti kuo blogiausiai.

Man ta revizija pasirodė įdomi, ir užėjo man noro ją pamaityti. Tačiau, kuriuo būdu? Norėjau sėst i autą, bet pasibijojau, kad neužčiuoptų ar nesuuo-stų. Kad nemato, tai išslysu-spratau: tiesiog ant manęs ėjo ir būr sumynę, jeigu bučiau nesitraukęs. Visgi eidami pro mane, tarsi baidėsi. Tai gi sėst pavojinga.

Ar iš nesėdau, o maniau pasukui autą šiek tiek pabėgti ir nors sužinoti, kur linkui tasai nelabasis direktorius, gyvena. Sakiau, po dienos, po kitos ta linkme vykusiai ir nors iš kalbų apie tą įdomią reviziją šį tą sužinosias. Taip kaip tik ir padariau.

Bet man kelis žingsnius žengus... žiuriu — auto gerokai atsilikta. Aa! — manau. Gi ant mėnulio, tai ne ant žemės: ant žemės viskas sunkiau, ant mėnulio lengviau. O aš esu pripratus prie žemės sunkumo, tai jėgos daugiau turiu už mėnulio automobilį. Taip man begalvojant pasivijo mane ponas ministerio autas. Čia dar kartą patyriau, kad mėnulio žmonės žemės žmonių visiškai nemato. Vidury kelio atsisudojau ir but suvažinėję: neduodoja ir šiaip jokio ženklo neduoda, nors prie auto viskas pri-taisyta.

Pasitraukiau. Pravažiavo. Žingsnį žengiau — pasivijau ir dar pralenkiau. Aa, vyručiai! Čia net bėgti man nereikia. Užteks gero žingsnio.

Betgi truputį mėno apsirukta: autas išėjo, ir žingsniu neužteko, o reikė pabėgti, kai kada net sušilti. Visgi per daug nepailsu. Pasiskubinu šiek tiek, autas atsilieka, tai aš ir pritupiu kur savo verties pažinimą nežmoniška nubaudęs, ponas ministeris išėjo. Paskui jį išslypino ir direktorius, ir tarėjas, žinoma, ir aš.

Iš geografijos išėjė, nuėjome i VI klasę, kur turėjo būti lotynų kalbos pamoka. Mokytojo neradom, nes vyresnėse klasėse lotynų kalbą dėsto patys direktoriaus. Dabar jis dėstyti negali, nes tur paskui vicetatorius sėkoti. Čia jo per daug ir nereikė, nes tuoj lotynų kalbos mokytojo pareigas ėmė eiti patsai šviesus ponas ministeris. Atsisėdė už katedros, pirštu durė i kaž kokią gimnazistą ir tarė:

— Na, tu!.. kalbėk Pater nos-ter.

Mokinys pradėjo:

Pater nos-ter, qui es in coelis... qui es in coelis... Ir nenuvažiavo toliau nuo tu

vojo, tik galvojo, kad jis aukštesniojo mokslo tarėjas. Galvojo ir murksojo.

Pagaliau pasibaigė mūsų kelio galas: aš pribėgau, o jie privažiavo kaž kokį miestelį.

Autas sustojo ties gimnazija. Gimnazija "nendznai" atrodė, visgi ne taip, kaip ponas ministeris, norėdamas iškelt ar pavaryt direktorių, vaizdavosi. Tai, matyt, pastebėjo ir pats ponas ministeris, ir del to jam net nesmagu pasidarė.

Iėjo į vidų. Ir aš su jais. Aš vis žiūrėjau, kad man nereiktų pačiam duris varstyt. Kai tik duris praveria, tai aš šmukšt, ir įlendu.

Vidus taip pat nei šoks nei toks: remonto reikia. Betgi įspudys neblogiausias. Ypač išpu-dit taise reikšmingi parašai, kuriais išpuostas visas koridorius, kaip antai: Ora et labora, Ad majorem Dei gloriam, Instaurare omnia in Christo ir tt.

Ar šiaip ar taip, visgi ponas ministeris rado ne tai, ką tikėjo-si. Net nervingas pasidarė. — Bet čia reikia rasti viskas kuo blogiausiai.

Tai gi įbėgo i klasę... ir aš pridurmu. Pašybos pamoka. Moko panelė. Ponas ministeris už sąsiuvinio. Dirst — pliaukšt žemė...

— Aš tokios metodės nemaičiau!

Ir išbėgo iš klasės. O aš paskui jį. Bėbėdamas atsigrižau ir mokytojos galvoj pamaciau:

— Ponas ministeri, jei šitos metodės nesi matęs, tai sveiks jokios metodės nesi matęs.

Mokiniai sustojo, akis išvertė iš šisioje.

Kai del panelės minties, tai pasirodė ji man neklaidinga, nės tiek mokiniai, tiek sąsiuviniai, ypačiai panelė, turiu prisipažinti, be galo man patiko.

Ministeris i kitą klasę ir aš i kitą... Geografijos pamoka. Moko taip pat panelė, matyt, nelabai dievobaiminga, nes, pamąčius poną ministerį, visai nenusigando. Radom pasakojant apie kaž kokį mėnulio miestą. Iš pasakojimo ir rodomy paveikslų supratau, kad tas mėnulio miestas labai panašus i žemės Vil-nių. Bepasakojant išslypino di-rectorius, tas nelabasis (iš nu-siminimo ir iš išblyškimo supra-tau), ir aukštesniojo mokslo ta-rėjas.

Ministeriui labai nepatiko, kad mokytoja tokio didelio pono neįsisgando, nors pamokai ka nors prikišti joki būdu neįsten-ge...

— Gana, — pertraukė moky-toją ponas ministeris ir, parodė pirštu i visų gražiausią gimnazistę (tik ne i visai katalikiš-ka, nes ant krūtinės, kad ir pro-ziurštuką, šovės du kalniukai: vienas truputį i dešinę, antras — i kairę), pridurė: "na, dabar pasakoki tu!"

Gimnazistė tirptelėjo, betgi atsistojo ir kad ėmė drožt, kad ėmė drožt, net lubose skamba.

Ministeris nusiminė: mokyto-jos nenusigandimas liksias ne-nubautas. Tačiau greit susigrie-bė ir, pasisukęs i direktorių bei tarėją, garsiai tarė:

— Žiūrėkit: mokinė geriau pa-sakoją, negu mokytoja.

Visos klasės akivaizdoj tokį "mandrą" žodį taręs ir tuo mo-kytojos žmonišką drąsumą bei savo verties pažinimą nežmoniš-škai nubaudęs, ponas ministeris išėjo. Paskui jį išslypino ir direktorius, ir tarėjas, žinoma, ir aš.

Iš geografijos išėjė, nuėjome i VI klasę, kur turėjo būti lotynų kalbos pamoka. Mokytojo neradom, nes vyresnėse klasėse lotynų kalbą dėsto patys direktoriaus. Dabar jis dėstyti negali, nes tur paskui vicetatorius sėkoti. Čia jo per daug ir nereikė, nes tuoj lotynų kalbos mokytojo pareigas ėmė eiti patsai šviesus ponas ministeris. Atsisėdė už katedros, pirštu durė i kaž kokią gimnazistą ir tarė:

— Na, tu!.. kalbėk Pater nos-ter.

Mokinys pradėjo:

Pater nos-ter, qui es in coelis... qui es in coelis... Ir nenuvažiavo toliau nuo tu

"in coelis". Direktoriui be galo nusigando, o ministerio veide, lig šiol rukušiam, atsirado švie-saus pasitenkinimo ir kokia mė-nulinė tona nežemiskos ironijos. Pono ministerio riebokas gymis persikeitė, persikreipė, išsiveipė, išsišiepė...

— Tai klasinė gimnazija!!! — pagaliau tarė, pilnas sarkaznių, šviesusis ponas ministeris.

Tarė ir nusijuokė: che—che—che. — Nuo to pono ministerio juoko ne tik direktoriaus ir ta-rėjo širdys, ne tik klasė, bet net sienos siubuoť ėmė... kaip žemei drebant. Net mane, gana drąsų, siurpas nukrėtė.

Visa kam apimusi, ponas mi-nisteris išvydo, kad pagrindų direktoriui pavaryti ar nors iš-keiti pakaks, ir iš klasės išėjo, — ir iš klasės ir iš gimnazijos. Iš-ėjė spėčiai i autą sėdė. Aukš-tesniojo mokslo tarėjas, kad ne-liktų, turėjo pasiskubinti. Turė-jau skubintis ir aš. Tačiau toliau ekti negalėjau, nes pamaciau, kad mėnulius nori leistis. Kai pa-maciau tą budėgnę, tai kad ma-ne pažmė pabaisė!... Tai kad šo-kau... ir nušokau, net prisitren-kiau. Visgi geriau prisitrenkti, negu nuvirsti i budėgnę, kaip kad Lietuva ir jos mokykla vir-s-ta i klerikalizmo praraja.

A. Beparnis.

Dotnavoje 1924 m.

["M. ir G."]

Įvairenybės

KLAJOJANČIOS UGNELĖS

Dažnai žmonės naktimis pa-sterbi kapuose, balose, šlapiose piešose melsvas judančias ugne-lės, kurias, prietaringesnieji žmonės laiko be krikšto miru-sių vaikų vėlėmis, piktomis dvasiomis arba užkastų pinigų ženklais.

Tų ugnelių atsiradimo prie-žasties mokslininkai ilgai nega-lėjo išaiškinti. Vienį jas laikė srovėmis degančių dujų iš dir-vos einančių, kiti jų atsiradimo priežastį priskirdavo elektrai. Bet nei vieni nei antri savo aiš-kinimų įrodyti mokslškai nega-lėjo. Dar sulyginamai neseniai visgi pavyko tų ugnelių atsiradi-mo priežastį išaiškinti. Fran-cuzų chemikas Andrius Diuma išrado, kad sieros ir praskies-tos druskos arba sieros rūkšties mišinys išleidžia daug troški-nančių dujų, kurios tarsi supu-vusių kiaušinių kvapnį. Jei i tą mišinį pridėti fosforo kalcijaus, tai galutinai gaunama dujas, ku-rios pačios savaime užsidega, kai tik susiduria su grynu oru. Tos dujos dega tokia pat silpna pro-lyna liepsnele, kaip dega ir lau-kuose anos burtų ugnelės.

Savo tyrimų daviniais remda-masis, Diuma ėmė aiškinti, kad anos ugnelės laukuose yra tos pat kilmės. Kaip ir jo dirbti-nos ugnys iš sieros ir fosforo mišinio. Ugnelės atsiranda šla-viosiose vietose, kur žemėje puva žmonių ar gyvulių lavonai. Žmo-nių ir gyvulių kūnas, ypač nu-garkaulio ir galvos smegenys turi savyje daug sieros ir fos-foro. Kunui puvant, iš smegenų išsiskiria kaip tik tokios du-jos, kurias dirbtinai gamino prof. Diuma. Dujos per žemės sluoksnį išeina i paviršių ir su-sidurusios su grynu oru, užside-ga ir dega mirgančia mėlyna liepsnele.

Vėliau mokslininkai Diuma aiškinimus del "burtų" ugnelių atsiradimo patvirtino, nes vieto-je, kur tos ugnelės pasirodyda-vo, imdavo kasti žemę ir visuo-met rasdavo koki nors puvantį lavoną. Ugnelės šviečia tik nak-ty todel, kad tų šviečiančių du-jų atsiradimui reikalingas api-drėgnis ir šaltokas oras. "Bur-tų" ugnelių liepsna yra ant tiek silpna, kad dienos žviesoje jos nesimato.

A.

["T-tas"]

Grečiausia aprupinsi savo gimines Lietuvoje sudusdams pinigus per Naujienų kablegramus.

Tegul Pasivažinėja.

(Feljetonas)

Ponas Svetimo Meisteris jaučiasi nekaip. Lėpdamas iš lovos, kairiąją koją pirmiau iškelė. Sakysit — niekniekis! Ne! Bobutė pasakojo ir patsai Meisteris nu-pliko ir pilvan suaugo pilvosopi-ją bestudijuodamas, — jis žinojo, kad, pasak Šekspyro, yra pa-saulyje dalykų, kurių net Fri-burgo filosofai nė sapne nesap-navo. Jeigu jau bobutė kairio-sios kojos taip bijojo, tai, tur-but, nepergeriausia laimė ši ne-laboji p. Sveitėjui lėmė.

Taigi jautėsi nekaip. Štai jau trečią rašančių savo kabinete su-kalbėjo — tamsūs debesiai ne-sibaivė. Mintys blaškosi, nepa-tenkinami norai kyla, juodas ap-sivylimas širdelę kankina... Nervingai prispaudė skambu-čio sagtelę. Uždusęs įbėgo guzi-kuotas šveicorius.

—Pašauk man tarėją!
—Kurį tarėją, p. Meisteri?
—Kurį? Visus! Ir tarėjus, pa-tarėjus referentus ir visokius asilus — piktai pabrėždamas žo-dį „asilus“, įsakė Meisteris.

Bailiai, kojų pirštais parketo nesiekdami, guzikus sagstyda-miesi, dulkes nuo frakų brauky-tami, mandagiai atsikosėdami, rinkosi kabinetan tarėjai, pata-rėjai referantai ir visoki, pasak Meisterio, asilai.

Ponas Sveitėjas niauriai ap-žiūrėjo susirinkusią publiką ir slėpdamas žiovilį, prabilo:
—Gerbiameji mano Sveitimo Meisternės sandarininkai! Mai ludna! Juodos apsiavilimo min-tys širdį man eda. Juk aš Svei-timo Meisteris! Partijos Komitetas tiek pinigų išskoneivėko mano pilvosopijos daktaratui nupirkti. Kuo gi aš jam atsily-ginau? Aš nepateisinau savo ir savo Sveitimo Meisternės egzis-tencijos. Ar aš iššveičiau kra-štą? Ne! Kur tik eini, kur va-žiuoji — automobilio duzgimi slopina bedievių, profesininkų kramolos džiugavimo klyksmai! Kaip man sielą nuraminti, nu-ludimą išblaškyti? Taigi patar-ki, ponai tarėjai, patarėjai ir visoki... atsiprašau — galvočiai.

Publika, nuleidusi pilnas pa-garbos ir nuolankumo galvas, tylėjo.
—Na gi prabilkit! Ką Tamsta, ponas Volodenka, manai?
—Aš? Kol kas dar nieko. Po-nas Meisteri žinai, kad aš turiu garbės priklausyti prie tų žmo-nių, kurie tik užpakaliu galvoja, musiškiai tariant, „zadnim umom kriepki“.

—Vis tiek, Volodenka, galvok kad ir užpakaliu — tik gerą pa-tarinimą duok!
—Ne, ponas Meisteri, negaliu —tautos tradicijos to neleidžia. Nuliudau ponas Meisteris iš ge-riausio savo draugo patarimo negavęs. Lauk tu, žmogus, kol tarėjo užpakalis ką nors sugal-vos.

—Na, o Tamsta, ponas Prusai-ti, ką manai?
—Aš? Tą patį ką ir Tamsta, ponas Meisteri. Jau, ačiū Dievui, tris pralotus ir penkis ministe-rius pragyvenau — ir vis manau tą patį, ką ir mano ponai mano.

„Kur šuo laka ten ir loja“ —sa-ko musų liaudis. Mano gyvenimo patyrimas tą pilnai patvirtino.

—Gera, ponas Prusaiti, kad nesikeli į „panaberiją“, bet šuo kartu šis Tamstos nusistatymas manęs nepatenkina. Na gi jį, ponai patarėjai, referantai, refe-ruokite ką nors! Ponas Plukš-taiti, Tamstos žodis!

—Atleiskit, pasigailėkit ne-laimingo, ponas sveitėjau! Su-džiuvau, sulysau bedirbdamas. Tie reikalai profesininkai pri-vertė mane įstatymus studijuoti. Ieškau, ieškau ir negaliu su-rasti įstatymo, kuris lieptų visu-tuos nelabuosių pipirų žemėn nugrusti. Negaliu, nieko nega-liu, p. Meisteri! Bijau, kad ma-no galvelė greit pavirs vaikščio-jančiu — „Corpus juris Justi-nianicum“.

—Jeigu Tamsta manęs neiš-gelbėsi, ponas Kartauske, tai rei-kęs ar pilkųjų senelių vienuoly-nan stoti, ar Mokytojų Profes-i-nen sąjungon rašytis. Gelbėk, meldžiamasis, — kreipėsi ponas Meisteris į paskutinįjį savo refe-rentą.

Čia iš kampo išlindo blyzgan-čiomis akutėmis, judria barzdele „a la ožku lituanicum“ klaus-tuku išsilenkęs, nedidokas, bet storokas ponas Karstauskas. Sachariniskai limonadinių balse-liu prabilo:

—Šita anąji, aną šitąjį, p. Meisteri!
—Pasitiek mano praktikai—juodos mintys kaip katalikų mo-kytojų sąjunga pranyks. Ačiū Dievui esu dirbęs tam mieste, kur Didysai caro kramolos mal-sintojas darbavosi. Dirbau caro pedagogams — apgaudinėjau juos, bet įtikau, dirbau Rusijoj bolševikams — apgaudinėjau —įtikau, dirbau Vilniuj lenkams —apgaudinėjau —įtikau. Dirbu Tamstai — augaud... atsiprašau, manau, kad įtiksiu.

—Be abejonės, p. Karstauske! Jau aną... atsiprašau, jau įti-ka. Tik sakyk, meldžiamasis, kame gi nusiramnimas.

—Šita anąji, aną šitąjį, p. Mei-steri! Labai mažam dalykėly Tamstos ramumėlis glūdi: tik (čia mirtelėjo akute, balsej nu-leido) vieną vienintelę profes-i-ninkų porėlę pakilnok iš vietos į vietą ir nuliudimą kaip ranka nuims.
—Prisiekiu, prisiekiu savo pil-vosopijos daktaratui — sušuko p. Meisteris, kad man atsistaty-dinus, Tamsta patapsi Sveitimo Meisteri! Ačiū, ačiū! Budamas partijos komitete, Tamstos ne-užmiršiu.

—Duokit mano juodąją knygą —n savo gerkle sušuko Meiste-ris.

Ko ne suplėšė juodosios Mei-sterio knygos ponai tarėjai ir pa-tarėjai, besivaržydami ją Mei-steriui įteikti.

Ponas Meisteris užsimerkė, išsižiojo ir dviejų pirštų galais durė į dviejų mokytojų pavar-des. Kaip katinas pelę pagavęs, džiaugėsi ponas Meisteris rody-damas dvi mokytojų pavardę.

—Rašykite raštą, raštą rašy-kit!
—Ponas Meisteri! — pastebė-jo Prusaitis, — šis mokytojas per daug vaikų turi, gal nepato-gu jam būtų kilnotis.

—Tegul pasivažinėja! — gy-vatės, balseliu sucypė ponas Kar-stauskas.

—Che che che! Tegul pasiva-žinėja! — laižydamasis sušuko Meisteris.

Visa Sveitimo Meisternės su-judo. Čiaža plunksnos, barška ra-šomosios mašinėlės, ponas Svei-tėjas švencia pergalės šventę.

„Tegul pasivažinėja“ — čiaža plunksnos, „teglul pasivažinėja“ — barška mašinėlės, „teglul pa-sivažinėja“ — duzgija pono Mei-sterio automobilius pietų važiuo-jant.

—Tegul pasivažinėja. —suš-u-ko Meisteris, sėsdamas minkš-ton automobilio sėdynėn.

Sočiai papietavęs, atsisėdo po-nas Sveitėjas minkšton kanapon ir saldžiai užsisvajėjo. Štai vai-dejaši jam nuplikusi, purviną, girta, neišbrendamais rudens ke-liais išrašyta, kryžiais ir baž-nyčiomis apstatyta, su visu kuo sutinkanti, viską spaudanti, vi-siems ant sprando lipi duonan-ti musų Tėvyne, šventoji Lietu-va. Purvinais rudens keliais, su-lūžusiais vežimais, vos kojas velkančiomis kumelkomis pakin-kytais, kilnojasi iš vietos į vietą profesininkai mokytojai. Kosti persalę vaikai, verkšlena mote-rys, dusauja likimą keikdamas išsipurvingės tėvas.

Taip ramu, saldu, ukanota po-nui Meisteriui ant širdies pasi-darė...
—Tegul pasivažinėja! — suš-u-ko ir pastebėjo, kad trupčiuką buvo užnūdes.

Greit pašoko prie telefono ir Partijos Komitetui raportuoja: „Didysai profesininkų kraus-tymasis ramumėlis glūdi: tik u-desys pastebimas visuose fron-tuose. Krypties kol kas nustaty-ti negalima...“

Čia salonan- jėjo Nastenka. Meisteris atsiminė, kad ir jo žmonelė priklauso tai tautai, ku-ri užpakaliu galvoja, meiliai pa-glostė žmonelę, ir, pasisodinęs ant kelių, pradėjo supauti.

—Tegul pasivažinėja. — su-šuko laimingas vyras.

—Kas kur? važiuoja? —klau-sia Nastenka.
Staiga Meisteriui kaž kas ne-gera pasidarė. Žalbo greitumu

sušvito galvoje vaizdas: jis jau hebe meisteris — jis paprastas eilinis mokytojas. Štai, rodos, jis, susodinęs į purviną vežimą mylimąją dukrelę Katenką, su-nelį Juročką ir žmonelę Nasten-ką, keliai iš vietos į vietą. Nas-tenka verkšlena, Juročka karšty-kaž ko dejuoja, sušalusį Katen-ka springdama kosti... Šalta ir karšta pasidarė... Juodos mintys vėl kaip spiečius apspito... Nu-ludimas širdį užgūlė... Atsiminė liai šlama dulkėti Sveitimo Mei-sternės cirkuliary kalnai.

[“M. ir G.”] —Vilkolakis.

ga pašoko. Nastenką žemėn nuo kelių nuvertė.

—Automobilį! — sušuko. Lekia sveitimo Meisternėn, griebia juodąją knygą, duria pir-štų į profesininkų pavardes... Ir vėl barška rašomosios ma-sinėlės, ir vėl juda sveitimo Mei-steris, ir vėl ponas Meisteris lin-ksmas, ramus...

—Tegul pasivažinėja! — mei-liai šlama dulkėti Sveitimo Mei-sternės cirkuliary kalnai.

[“M. ir G.”] —Vilkolakis.

Virš 160,000 taupymo depozitorijų, įskaitant di-delį skaitlių

LIETUVIŲ

patvirtinta sauguma, patar-navimą ir parankumą, šios Bankos.

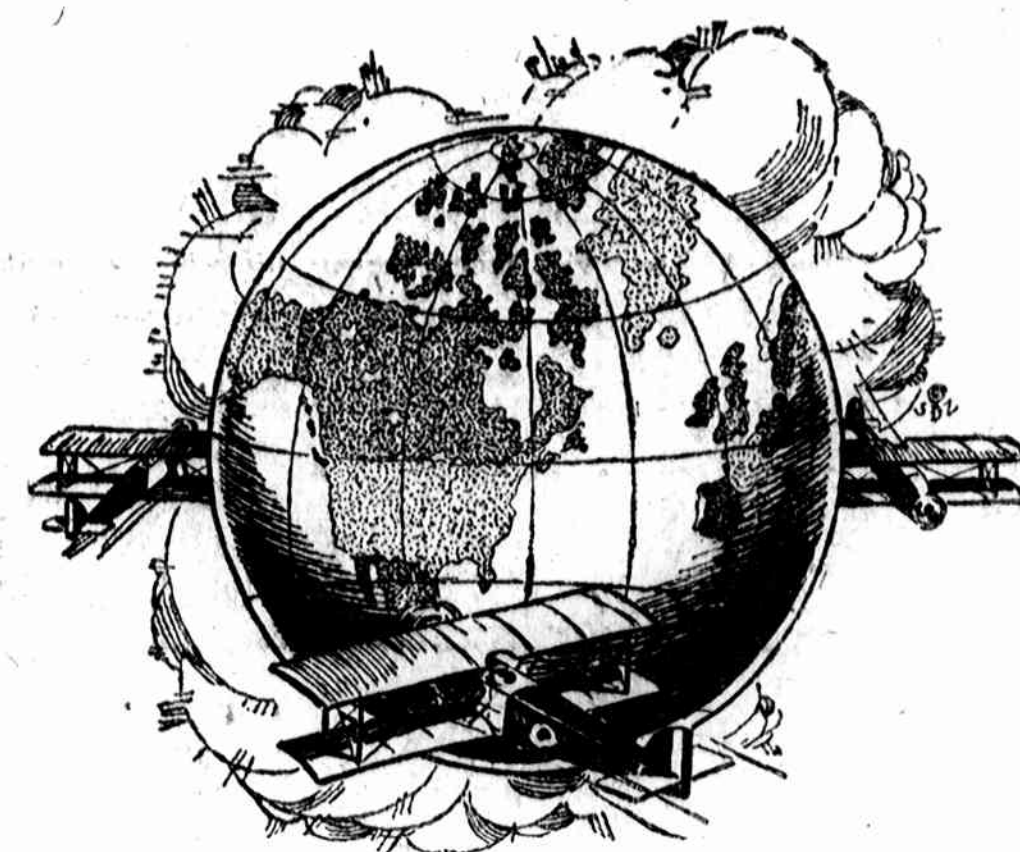
Saugumas del Taupymo

yra užtikrintas per First Trust and Savings Bank. Šis bankas yra valdomas šerinininkų FIRST NATIONAL BANK OF CHICAGO. Bankas turi virš \$40,000,000 kapitalo, surplus ir neįsadalinto kapitalo ir virš \$350,000,000 resursų. Atdaras del tau-pymų visą dieną subatoje iki 8 val. vakare.

FIRST TRUST AND SAVINGS BANK

Melvin A. Traylor, Prezidentas.

Randasi ant žemutinio floro Dearborn, Monroe ir Clark Streets,

KALĖDU DOVANA

Žmonės prieš Kalėdas galvoja: kokią Kalėdų dovana pirkti savo giminėms ir draugams? Geriausia dovana yra tokia, kuri turi didelę vertę. Didžiausia dovana bus ta, jei jūs už-rašysit savo draugams ir giminėms NAU-JIENAS.

Jie skaitys NAUJIENAS kasdien ir kasdien minės jumis už tokią gerą, naudingą ir bran-gią dovana. Jie skaitydami NAUJIENAS igys daugiau apsišvietimo.

NAUJIENOS metams	\$7.00
Lietuvon	\$8.00
NAUJIENOS pusei metų	\$3.50
Lietuvon	\$4.00
NAUJIENOS trims mėnesiams	\$1.75
Lietuvon	\$2.00

Užrašykite NAUJIENAS savo giminėms Lietuvon

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gudrus Teisėjas Išgel-bėjo Seimyną.

Namų svininkas užganėdintas. Visi linksmi!

Tula lenkų seimyna New Yorke neseniai buvo pašaukta į teisimą, ku-riame ėjo byla delei jos išvaymo iš namų. Principaliais liudininkais buvo keli kaimynai, kurie skundėsi, kad jie nuolatos yra erzunami ver-kiančių kudių šitos lenkiškos sei-mynos apartamente. Kaimynai ti-krino, kad jie negali net naktimis miegoti delei to kudių verkimo ir todėl prašė namų svininko išvayti šią lenkų seimyną iš tų namų.

Teisėjas išklausęs verkančių ku-dių motinos pasiteisinimo, kad ji negalinti verkančių vaikų nutildinti, nes jie verkia kankinami mešlungio, paeinančio nuo vidurių dieglio ir užkietėjimo ir ji nežinanti kaip jiems pagelbėti. Išmintingas teisė-jas įsakė jai tuojau nueiti į aptieką, nusipirkti už 35c. bonką BAMBINO ir jo duoti kudiškams, kuomet tik užeis tie skausmingi simptomai. Teisėjas bylą sulaukė 10 dienų, o motina padarė viską kaip buvo įsa-kyta. Dabar kudiškai naktimis jau neverkia, kaimynai yra užganėdinti, namų svininkas ištraukė bylą ir visi sau linksmi gyvena.

BAMBINO yra kudių geriausias draugu. Kudiškai mėgsta jį! Jie net prašo daugias!

(Paskelbimas)

PRANESIMAS

Šiuoni pranešame Chicago's lie-tuviams, o ypač Bridgeporto apie-linke, kad aptieka The New City Pharmacy, buvusi po num. 3327 S. Halsted St., dabar persikėlė į naują vietą 3430 So. Halsted St. Naujoji vietoj galėsime suteikti dar geresnį patarnavimą, nes tui-tinė bus didesnė ir moderniškuo-irngta.

The New City Pharmacy

John Malakauskas, sav.

3430 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Jei nori išmokti gerai rašyti — nusipirk, typewriteri.

ALPA

Bohemian Importuoti Apyniai su Salyklu, setas \$1.00.

Galima pada-ryti turtingą ir gerą gėrimą. Mes turime vi-nus ir savyklą ir skystimą iš-sunkimus. Klau-skite jūsų gro-serninko.

Alpa Malt Extract Co.
2428 W. 47 St.
Phone Lafayette 1104

X-RAY EGZAMINACIJA \$1.00

Vyrai ir moterys ne žiurint kaip ligai jų kėntite ir ką kiti darai tarai pasakė jums, atleikite ir tegul X-Ray pasako tiesą.

Moksliskas egzaminavimas su moder-nišku X-Ray prašalina klaidas — su-teikia geras informacijas, nes yra ma-tomi sergantys organai. Egzamina-vimas nekenksmingas, neskaudus ir nereikia nusimti rubų.

Ar turite skaudamą skilvį, krutinę, nugarą, galvos skaudėjimą, galvosukį, užkietėjimą vidurių, prastą apetitą, reumatizmą, asthmą, odos ligas, rup-tūrą, inkstų arba skilvio ligas, ner-vingumą, chroniskas arba privatiskas ligas? Jei norite gerų pasiekimų, atleikite tuojau. Visi vėliausi dėpa-c ir gerum yra suteikiama, įskaitant: "606 arba 914" nuo kraujo užnuodij-i-mo.

"Kraujas yra gyvenimas". Intro-Venous įėjimas (į kraują), sutei-kia gerą pagelbą tukstanciams ser-gančių. Puikus gydymas bile nuo ko-kios ligos kur tik daseikia kraują. Ne-žiurint kiek jūs įsileidote ir nieko ne-gelbėjo, atleikite ir gaukite tiesą išgy-dyme. Atsineškite šį skelbimą su sa-vim ir gausite dykai kraujo spaudimą išbandymą su X-Ray egzaminacija.

Valandos nuo 9 ryto iki 6 vak. Pa-nedėly, seredolį ir subatolį nuo 9 ryto iki 8 v. nedėliolį nuo 9 ryto iki 12 dien.

CHICAGO MEDICAL CLINIC
Dr. E. V. Heaton, Direktorius
505 S. State St. kampas Congress,
2 aukštas, Chicago, Ill.

Tel. Lafayette 4223
Plumbing, Heating
Kaipo lietuviai, lietuviams visados patarnauja kuogeriausiai!

M. Yuška,
3228 W. 38-th St., Chicago, Ill.

JEI TURITE RUPTURĄ BANDYKITE SITA DYKAI.

Uždėkite jį bile ant kokios ruptūros, senos ar naujos, didelės ar mažos ir jūs busite ant kelių kuris pertikrino tukstancius.

Kad tai patvirtins siunčiame dykai.

Kiekvienas su raptura vyras, mo-teris ar vaikas, turėtų tuojau rašyti pas W. S. Rice, 98 D., Main St., Adams N. Y., del dykai išbandymo labai gerų stimuliuojančių gyduolių. Tik uždeikite jį ant ruptūros ir raume-ryje mums sutvirtinti, jie pradės susi-jungti į daiktą, taip kad atsidarymas užsidarys natūraliai ir dirbų del pa-laikymo ruptūros nebereikės. Nepa-leiskite progos del dykai išbandymo. Jei jūs raptura ir nedaro jums jokio nesmagumo, bet kam nešioti diržą visą savo gyvenimą? Kam kentėti? Jūs galite gauti gangriną kad ir nuo mažos ruptūros. Tukstancius nuvarė ant operacijos stalo kad neapsižiurėjo. Labai daug vyrų ir moterų nepaiso savo ruptūros, todėl, kad jiems jos neskauda arba nekenkia dirbti dar-bo. Rašykite tuojau del šio dykai iš-bandymo, nes tai yra tikrai geras da-lykas ir pagelbėjo išgydyti rupturas kurios buvo kaip vyro dvi kumščios. Bandykite ir rašykite tuojau ir var-tokite šį kuponą.

DYKAI DEL RUPTURŲ
W. S. Rice, Inc.
98 D., Main St., Adams, N. Y.
Malonėkite atsiųsti man sam-pelį gyduolių del ruptūros.
Vardas _____
Adresas _____
Valstija _____

Town of Lake

Naujienų Skyrius perkel-tas į naują vietą. Priima paskelbimus Nau-jienoms ir atlieka kitokius reikalus surištus su Nau-jienomis.

Siunčia pinigus Lietuvon.
G. Benošius
1616 W. 47th Street

KOSULYS

yra vien simptomas ir gali užteiti bent kokiam laikui. To-kiame atveilyje

Severa's Cough Balsam

suteiks greitą palengvinimą. Tada yra lengvas budas apsi-sauginimui nuo daugelio pa-vojančių ligų.

Kainos: 25 ct. ir 50 ct.

Gaunamas pas jūsų aptiekorių.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

ISPILDYKITE SAVO SAPNUS IR PRALEISKITE KALEDAS

su savo senais draugais LIETUVOJE

Ypatiskai prižiuriama ekskursija per Angliją
WHITE STAR LINE
Po vadovystę WICTOR P. KOLASINSKAS
Greitas, Milžiniškas, Puikus Laivas

OLYMPIC is **GRUODŽIO 6**
New Yorko
Pasazieriai iš vakaro gali lipti laivan

Trumpa jūres Skanus Visos uždarytos
kelionė per maistas. Puikus kajutos del 2,
Anglija patarnavimas 4 ir 6 žmonių

Trečia klasa i Piliavą \$106.50 arba Memelį \$107.00
Karės takslai \$5 ekstra
Kreipkitės prie vietinio agento arba:

WHITE STAR LINE 127 So. State St., Chicago, Ill.

GAUNAMOS
NAUJIENOS
1739 S. Halsted Str.,
Chicago, Ill.

Metušu 1898. as' igavnu raumeni ir sub-acute Rheumatizms. As' talp kēntē-
jau karpie, kuru zīno kas tas yra
kēntēti per 3 metus. As' bandiausi vis-
otiem ārstēties, bet nekas neizdarīja.
Eskaums buvo tik laikīna. Gai gale ka
suradua gūdoles, kuri galutinai lāgde
mane ir tokiņ pegeru. Manas gūdoles
sākas virzīties, as' dāvaus j' kiemeis,
kuru labai kēntēti, net jau lovele gu-
dulo, lai kuru is' 19 jū 1901 80 metu an-
dāstā. Es' gūdoles ir tokiņ pacis, kas
ir mano paties lāgje.

As' noru, kad kiekvienas iekāntas
ar visu pārvērtītu, kas ir kēntēti, un
per hārus reumatizmu, kad pabandyti
dīdiele vēstis mano pegerino "Home
Remedy" un vesu. Es' gūdoles ir
lāgje. Naujākie nu cento j' talp atsve-
to savo vārdu ir adreša ir as' prāstus
jau dīkai is' nēdymdi. Kasp jū j' pa-
stāstis, ka pārdzīvojis, ka pārdzīvojis
pāslais vias jū skaudīgus, visie-
koms formas reumatizmu, jū gūleis at-
sveitot, kas pārdzīvojis, kas pārdzīvojis
prakti, as' nenorū jū pīnīq k' jū
jū nebaite tikrai us'gūdināts. Ar tal
jū pārdzīvojis. Kodal kēntēti lāgja,
jū pārdzīvojis, kas pārdzīvojis, kas
kai? Neatdīdīto. Rāsykite āndien.

Mark H. Jackson, No. 61 K. Dureton
Block, Syracuse, N. Y. Manas gūdoles
ir pārdzīvojis, kas pārdzīvojis, kas

au atėjo Kultūra No. 1
ima gauti Naujienos
ina 30 centų.

Lietuvių Rateliuose.

(Seka nuo 7-to pusl.)

Operetė "Birutė"

Bijūnėlio vakaras.

Sekmadienį, lapkričio 23 d., Liucosybės svet., Cicero, Ill., įvyko Bijūnėlio choro, North Sides vaikų draugijėlės, vakaras. Buvo vaidinama p. Petrusko operetė "Birutė". Vaidylos buvo choro nariai: mergaitės ir berniukai, vadovaujami p. Sarpaliaus ir p.ios Dundulienės.

Žmonės tarsi įnujautę gražumą šios operetės ir puikų suvaidinimo. Prisirinko pilna sėla. Laikė vaidinimo viešpatavo tykuma, tad buvo aiškiai viskas girdima. Pirmoji pasirodė Birutė — puikiai pasipuošusi lietuviškoje rubose su vainiku ant galvos. Ji puikiai vaidavo, jausmingai kalbėjo, kaip tikra artistė. Balseis labai gražus ir aiškus, kuriuo gerėjosi publika. Birutė vaidino Zuzana Viliūtė. Keistutį vaidino Petras Brazys. Jis buvo drąsus karžygis, kuris laimėjo Birutę. Vaidinimas puikiai pavyko. Pirmoji vaidelaukė buvo Birutė Briedaitė. Ji turėjo aukštą soprano balsą, kuris nustebino publiką. Ji buvo kaip sena solistė, kurios balsas maloniai plaukia. Už savo balsą ir vaidinimą jai buvo suteiktas buketas. Antroji vaidelaukė buvo Valerija Čepukas. Jos gražus alto balsas puikiai, aiškiai ir garsiai skambėjo. Bus gera dainininkė iš jos. Tėvą vaidino Wallace Mi-fauskas, kuris puikiai išpildė savo rolę. Aklas vaidelautis buvo Juozas Spetyla. Jis pagirtinai vaidino ir gražiai dainavo. Kriviu Krivaitis buvo Andrius Norkelis. Jis buvo geras ir tik atsakancijai. Gražu buvo žiūrėti kaip jauni vaidylos, kai senovės istoriškai žmonės barzduoti, usuoti, ricieriškos išžiuros vyrai. Merginos buvo visos baltos kai aniluokai. Žmonės buvo užavėti visu kuo ir rodė didelę simpatiją šiem jaunuoliams. Choras gražiai sudainavo ir užbaigus veiklą Birutė, net tris kartus turėjo pakelti uždangą ir atkartot paskutinę, gražiąją choro dainelę. Jaunieji mūsų moka links minti ir teikti smagumą suaugusiems.

Po programos buvo šokia prie p. Sarpaliaus orkestros šoko jauni, seni ir džiaugėsi miklydami kojas. —Rep.

Lietuviai scenos veikėjai
veikėjai

Pereito pirmadienio vakarą įvyko Chicago scenos mėgėjų susirinkimas, kuriame dalyvavo viso dvidešimt šešios ypatos. Taipgi susirinkimui atsilankė artistas p. J. Vaickus su keliais savo vaidinimais. Tvaros vedėju tam vakarui buvo p. J. J. Jankus.

J. Vaickus kalbėjo apie galimybę nuolatinio Dramos Teatro Amerikos lietuviuose; kalbėjo gana aiškiai ir nuosekliai. Kalbėjo ir vietiniai scenos mėgėjai. Kadangi laikas buvo trumpas, tai susirinkimo taisykla patalpa ant sekamo pirmadienio. Palaikymui geresnių ryšių tarp scenos mėgėjų ir tolesniems planams išrinkta valdyba iš pirmininko ir sekretoriaus, ir komitetas sudaryti dienotvarkio ateinančiam susirinkimui, kuris turi įvykti ateinantį pirmadienį vakarą, gruodžio 1 d., Mildos svet. J. valdyba įėjo pirmininku p. J. J. Jankus, sekretorium — p.ia Elzbieta Satkauskienė. J. komitetas — p. p. J. Vaickus, J. Šimkus (iš Roselando) ir J. Uktveris.

Apie tolesnę darbuotę pranešiu vėliau. —Raganius.

Pagerinama Mildos teatras

Siomis dienomis Mildos teatro vedėjai pradėjo dėti naujas dailias sėdynes ant pirmų, abiejų teatrų. Apart to dar yra užsakyta ir vargonai, kurie au yra kelyje į Mildos teatrą. Vargonai kaštuos virš \$10,000. Reikia, Mildos teatras prognozuoja. Pastaruoju laiku teatre ant pirmų lubų pradėjo nykti kedžių šaliniai ramsčiai, kurie į vieną vakarą ramsčių tekėdavo į dešimtis kedžių. Šemty ir po gana ilgai laimui pagauta du jauni vaikė, ai po 16 metų amžiaus bešruojant nuo kedžių ramsčius; vasirodė esą lietuviai ir padovijo lietuvių vaikui. Tėvai priadėjo atlyginti padarytą kriaudą. Vaikai vogė ramsčius ir pardavinėjo po 10 centų kiekvieną. Vaikai pirkėjo nešlavė. —Raganius.

Dramatiškas Ratelis sukasi

Kaip visiems Chicago lietuviams jau nuo senai žinoma, dešimt suviršum metų atli pastangomis ir rūpesčių rmeivių lietuvių darbininkų inteligentų, dramos meno vltėjų, tapo sutvertas Dramatiškas Ratelis. Tas Dramatiškas Ratelis per visą savo vavimo laiką daug davė lietuviams gerų ir įvairių pastatymų — dramų, tragedijų, komedijų, etc. Dramatiško Rato- rti arystų vaidinimu budavo suomet atsilankiusieji užgadinti. Nors Dramatiškas Ratelis nekurį laiką biskų buvo osistojęs suktis, bet nuo darar vėl pradės suktis ir tai garsmarkiai. Sakau garsmarkiai, kad gruodžio 7 dieną, p. t. Meldazio salėj Dramatiškas Ratelis stato du veikalu — dvi medijas: "Ponas Daugano- s" ir "Uošvė į namus tylos ebus." Tai kaip matote Rato- s sukasi. Todėl nepamirškite ruedžio septintos.

Ratelis Špykis.

Pritaria debatų klibui

Franui Zanavykui

Jų sumanymas tverti "Debatų Klibą", kuris tilpo Naujėnos lapkr. 24 d., yra labai audingas del mūsų lietuvių. Senai buvo laukiamas toks rakilinis sumanymas. Aš pilai tam pritariu ir dar žinau aiškus asmenis, kurie noriai prisidėtų del greitesnio įvykinimo.

Jei turite daugiau pritarėjų, latesniam pasikalbėjimui galitė susirinkti pas mane — yra ana ruiminga vieta, kuria galima naudotis niekam ačiu neakius. —F. A. Manelis. Tel. Republic 7812

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

PRANEŠIMŲ TAISYKLĖS
Meldžiame visų darbuotojų, draugų komitetų, raštininkų ir visų, kurie duodate Naujėnos pranešimus įstėmyti šias taisykles:
1. Nuo lapkričio 15 d. s. m. pranešimai dalinasi į dvi dalis: viena — pranešimai talpinami dykai, antra — pranešimai apmokami.
2. Dykai talpinami pranešimai visu organizacijų, draugų, kuopų, klubų, choro ir ratelių sekamais reikalais: kviečiant susirinkimus, repetijas, komitetų susirinkimus; rengiant paskaitas, prakalbas, masinius susirinkimus ir apvaikštojimus ir tokius susirinkimus, kurie nėra bizniško pobūdžio. Dykai pranešimai talpinami tik du kartu tuo pačiu reikalu.
3. Apmokami pranešimai talpinami visu organizacijų, draugų, kuopų, klubų, choro, ratelių, papių ir tikėjimiskų sektų reikalais visokių bizniškų parengimų: balų, teatrų, piknikų, koncertų.

PRANEŠIMAI

vakarelių ir bažnytinų ar sektantiskų apeigų (išskiriant liuterijas), ir visokie pranešimai galimi talpinti laikraščio.
4. Už apmokamus pranešimus reikia mokėti 70 centų už colį arba dalį vieni dienai. Skaitlius dienų ir colius neapbrėžiuojamas.
5. Apie krediją reikia tartis su Naujėnos administracija.
6. Visi pranešimai norint patalpinti į sekamos dienos laidą turi but priduoti ne vėliau kaip iki devintos val. vakaro.

Chicago Komitetas Liet. Našlaičiams Šelpti rengia įvairų bazarą gruodžio 1924 m. 6, 5 ir 6 Raymondo Chapel, 816 W. 31 St. Meldžiame paaukauti ką nors del bazaro, kaip tai: rankdarbius, namie gamintus valgius ir tt. Visas pelnas skiriamas susilpinti Lietu- vos našlaičių. Kviečia visus Rengimo Komisija.

Penktadienį, lapkričio 28 d., A. C. W. of A. Lokalas 269, Rengia viešas Diskusijas. Temoje: Kas paliausos darbininkus iš kapitalistinės vergijos ar "Boševizmas ar Socialdemokratija." Kaip matote diskusijos bus labai idomos. Todėl kviečiame skait- lingai visus atsilankyti. 730 vakare, 1564 N. Robey Street, prie North Ave., Unijos svet., ant trečių lubų. —Komitetas.

ATYDA
Chicago Lithuanian Auditorium Corporation šėrininkams. Permainykite savo antrašus del sekančio metinio susirinkimo.
J. P. EWALD, Sec'y, 840 W. 33rd Street

ATYDA
Mildos Teatro Bendrovės šėrininkams. Permainykite savo antrašus del sekančio metinio susirinkimo.
J. P. EWALD, Sec'y, 840 W. 33rd Street

Bridgeporto lietuviams žinotina.
Visi norinti gauti "Naujėnos" kasdien anksti iš ryto savo namuose — apie tai malonėkvite pranešti "Austros" Knygynui, 3210 S. Halsted St. Tel. Boulevard 9663. Taiangi jei tamsta nori, kad apart "Naujėnų" gauti ir kitą laikraštį, praneškite irgi mūsų mes apsupime bile lietuviškais laikraščiais. Musų žinojus patyręs tame darbe, jis nuo 5-kių iš ryto pradeda ap- upinti savo kostumerius "Naujėnos". —Austros Knygynas.

Pirmyn Mišrus Choras laiko dainų praktikos kas antradienį Liucosybės svet. 1822 Wabansia ave. 7:45 v. v. Visi dainininkai yra prami lankytis pažymėtu laiku, nes turime prisirengti prie veikalo "Pa- baiktuvas". Lošimas su dainomis įvyks lapkričio 29 d., Cicero del V. ir M. A. Draugijos. Laukas gona rumpas. Draugai prie darbo. My- intieji dainas nauji nariai yra kviečiami prisidėti. Turinti reika- u priu choro melždžiam kreipitis patikimai antradieniais arba lais- ais adresuodami Pirmyn Chorui, 1822 Wabansia Ave. Pirmininkas J. Asella.

Chicago Komitetas Liet. Našlai- čiams Šelpti susirinkimą laikys lapkričio 28 d., 8 v. vakare, Ray- mond Chapel, 816 W. 31 St. Visi nariai ir našlaičių remėjai esate kviečiami į susirinkimą, kad galė- tus didesni darbą nuveikti ir su- šelpti Kauno ir Vilniaus našlaičius. Kviečia visus Valdyba.

Garfield Park. Lietuvių vaikų draugijės laivinos dainų ir lietu- vių kalbos atsilbuna penktadieniais. Mokytum yra Antanas Stulga. To- del gerbiami vaikų tėvai atsilankykite ant susirinkimo, lapkr. 28 d., 7 val. vak. 3720 W. Harrison St. —Komitetas.

Keistūžio Klubas Dramos Skyriaus, susirinkimas įvyks penktadienį, lap- kričio 28 d., 7:30 val. vak. McKinley Park svetainėje. Visi Dramos Sky- rime užbaigti pereinio susirinkimo ne- užbaigtus reikalus kaslink mūsų to- limesnio veikimo.
D. S. pirm. M. Kasparaitis.

Cicero Lietuvių Bimierių Susivien- imo susirinkimas atsilbus pėtnyčioj, lapkričio 28, 8:30 v. v. šv. Antano pa- rapijos svetainėje, 15 ir 49 Ct Malo- nekite atsilankyti ir prisirašyti nes tai svarbus reikalas. L. J. Narbutas.

Humboldt Parko Lietuvių Politisko Klubu mėnesinis susirinkimas įvyks pėtnyčioj, lapkričio 28 dieną, 7:30 v. vakare, 3310 Evergreen Ave. Visi nariai malonėkvit buti laiku. Taiangi meldžiū ir kitus lietuvius prisirašyti prie klubo. A. Valskis, rašt.

Birutės Choro dainų praktiką įvyks nedėlioj lapkričio 30 d., Mildos svet., ant 3 lubų, 3142 So. Halsted St. Pra- džia 3 val. po pietų. Visi dainininkai ir dainininkės privalote buti ant prak- tikų, dar ir nauji dainininkai yra pri- imami, prie choro. Valdyba.

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

PAJIESKAU savo moteries, Onos Bluzienės, po tėvaise Giraitė. At- sišaukite greitai delei savo gero. Jūsų tylėjimas bus juo nuostoliai. Atsišaukite, o bus viskas gerai. Jei neatsišauksite, nerugok, nes valdžia veda teisma.

CHARLES BLUZIS, 1411 So. 49th Court, Cicero, Ill.

PAJIESKAU savo žvogerio Prano Nakrušo, Paeina iš Kauno rėdybos, Skaidvilės parapijos 1921 m. gyveno Pittsburgh, Pa., turin svarbų reikala. Meldžiū paties ar kas žinote, pra- bėsti.

ANTANAS ir PRANAS SAMULAI, P. O. Box 352, Rhinelander, Wis.

IVAIŪS SKELBIMAI

STOGDENGYSTĖ
Jūsų stogų prakturimas užtiklomas ir garantuojamas už \$4. Automobilių trokų patarnavimas Chicagoje ir apie- linkė. Įstaiga 34 metų senumo. Di- džiania ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicagoje. Tik patyrę unijos darbininkai samdomi J. J. Dunne Roofing Co., 3411-15 Ogden Ave., Phone Lawndale 0114.

ISRENDAVOJIMUI

RENDON 6 kambarių flatas karš- tu vandeniu šildomas gerame padė- jime, \$65. Tame pačiame name, 4 kambarių flatas, karštu vandeniu šildomas \$50. Gražioj apieinkėj. 6530 So. Robey St. Tel. Prospect 3926

RENDON 4 ruimai ant 2-ru- lubų, elektra, gasas. Renda pigi. Geri ruimai gyvenimui.

Kreipkitės: 718 W. 31 St. 1 lubos.

ANT RENDOS 4 ruimai iš už- pakalio ant 2-ro floro toiletas iš- vidaus, renda pigi — \$15.00 į mėn. Atsišaukit į Cigary štorą 732 W. 22nd St. Tel. Roosevelt 7508

ANT RENDOS vieta del šau- čiaus, \$25 į mėnesį. Biznis išdirb- tas per 6 metus prie 62 ir South Halsted St. 730 W. 62 St. Savininkas, 3130 S. Halsted St.

RENDON 5 kambarių flatas šviesus ir švarus kambariai, elektra, rendos \$18 į mėnesį. Atsišaukite 1930 So. Morgan St.

RENDON krautuvė ir 4 kam- barių flatas, tinka bile kokiam bizniui, pigi renda žiemos laike. Atsišaukite 4358 So. Western Ave.

RENDAI flatas su visais pa- rankumais 3215 Lime St. Atsišaukit 3238 Lime St. po 6 val. vak. arba 3020 So. Lowe Ave.

KAMBARYS rendai, apšildo- mas, elektra, gera vieta gyveni- mui, be valgio. 3029 So. Union Ave. 2 lubos

PARENDAVOJIMUI 5 kam- barių su visais naujos mados įrengimais. Renda tik \$28.00. Atsišaukite 4030 S. Artesian Ave.

SIULYMAI KAMBARIŲ
RENDAI kambarys del vyru. Galima ir virtuvė vartoti, kaina 7 doleriai į mėnesį arti Halsted St. karų linijos. Kreipkitės — 819 W. 34 Pl.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ
REIKALINGA veiterka, mo- teris ar mergina, dirbti trumpas valandas. Atsišaukite Calumet 1277

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ
REIKIA jauno vyro kuris ge- rai kalba lietuviškai ir lenkiškai mokintis aptiekorystės biznio. Gera proga pradiniam, South West Side. Reikia paludymų. Naujėnos, 1739 So. Halsted St. Box 414

GERA proga aukštesnės kla- sės vyrai kuris galėtų prižiūrėti kitus vyrus. Atsišaukit asmeni- kai bile dieną nuo 9 ryto iki 8:30 vak. Arba rašykite Room 252 4554 Broadway.

REIKIA patyrusio janitoriaus pa- gelbininko. Geistina, kad grįžti Juozas nuo Bridgeporto, kuris dir- bavo keles dienas. E. LUCAS 11139 Vernon Ave., Roseland

RAKANDAI

TUOJAU parduosiu savo 6 kam- barių rakandus, 3 Wilton kaurai, porloro setas, 2 miegamo kamba- rio setai, riešutinis valgomio kam- bario setas, vitrola, 2 liampos, virtuvės setas, tikras bargas. 6139 So. Green St. 1 apt.

PARDAVIMUI

Pirk Dabar

Jeigu nori bučernės ir grosernės už pusę kainos; parduosiu arba pri- imsiu į mainus lotą arba automobi- lį. Tokios progos daugiau negausit. Skubėkite. 3500 So. Union Ave.

Bučernė! Bučernė!

Už pusę kainos. Parduodu arba išsimaino bučernė su groserne, geriausia vieta South- sidej. Geri fikderiai. Visas žvie- žias stakas. Lysas ant trijų metu. Yra kambariai pragyvenimui. Par- duosiu už pusę kainos arba priimsiu į mainus, lotą ar automobilį kaip pir- mą įmokėjimą. Priežastį pardavimo, patirsite atva- žiave. Matykite

J. Namon

2418 W. Marquette Rd. arti Western Ave. Phone Prospect 8678.

TURIU atiduoti savo \$1000 vertės Kimball grojikių pianą, geras kaip naujas. Geras pa- siuylmas nebus atmetas. Šau- kite Tel. Lawndale 1050, prieš 12 dienų ir po 6 vakare.

PARDAVIMUI restoranas ir "Boarding House." Priežas- tį labai svarbi. Parduosiu labai pigiai. 4346 So. Ashland Ave.

PARDAVIMUI pigiai groser- nė ir bučernė, yra 4 kambariai gyvenimui iš užpakalio krautu- vės. Geroje vietoje. Atsišauki- te asmeniškai. 5252 So. Artesian Ave.

PARSIDUODA barber shop. 3 baltos kėdės. Įrengimai pui- kiausios mados. Naujėnos 1739 So. Halsted St. Box 412

PARDAVIMUI labai gerai ap- simokanti aptieka, randasi pui- kioj lietuvių kolonijoj, gera vie- ta lietuviui aptiekoriui. Geras lysas, yra gyvenimui kambariai. Naujėnos 1739 So. Halsted St. Box 413

BARGENAS
Parsiduoda grosernė, tabako ir kitokių dalykų štoras; visai pigiai, tik \$650. Storas vertas du sykii tiek; turi buti parduotas į trumpą laiką iš priežasties ligos. Atsišaukit 5241 So. Wentworth Ave.

DIDELIS BARGENAS
Parsiduoda pigiai grosernė, vie- na arba su visu namu. Arba mai- nysiu ant kito namo. Nepaaleiski- te šios progos. Priežastis svarbi. Atsišaukite 2245 W. 22St. Tel. Roosevelt 8606

GROJIKLIŲ pianų bargas, turi buti parduotas iki lapkričio 30, aplė- džiam miestą. \$125. Benčius, kabinetas ir 250 muzikos rolių. 3323 Lincoln Av. netoli Belmont, 1 fl. Kleuskit Mr. Jankowski piano

PARSIDUODA mažas Lunch Room, gera vieta daranti gerą biznį. Pardavimo priežastį pa- tirsit ant vietos. 2841 W. 38 St.

Už \$350.00 Parduodu valymo ir dažymo krautuvę. Atsišaukite 5521 So. Racine Ave.

PARDAVIMUI puikus restauran- tas lietuvių ir svietinačių kolonijoj. Biznis išdirbtas per daugelį metu. Priežastis pardavimo du biniai — ne- apsidirbu, todėl greit parduosiu už teisingą pasiulijimą. Atsišaukite 2065 W. 24 St.

TRUMPAM laike turi buti buče- rnė ir grosernė už pusę kainos pardu- ta, tarp visokių tautų apgyventa. Biznis išdirbtas. Priežastis pardu- mo liga. Kreipkitės 3156 So. Wallace St.

PARDAVIMUI bučernė ir groser- nė, geroj vietoj, biznis gerai išdirbta. Galite pirti kad ir nemokate darbo. Aš išmoksiau kaip ilgai reikės. Par- davimo priežastį patirsite ant vie- tos. Kreipkitės 4404 So. Wood St.

NAMAI-ZEMĖ

TURĖKIT SAVO NAMĄ
Kam mokėti renda kuomet mes pastatysime ant jūsų loto gražų 5 kambarių bungalow už \$1000 cash, o kitus \$4450 išmokėsite po \$45 į mėnesį su palukonomis. A. & P. CONSTRUCTION CO. 936 W. 79 St. Tel. Vincennes 0599 Atidara nedėlioj ir vakarais.

PARDAVIMUI ar mainymui ant senesnio namo ar loto naujas 4 flatu namas po 5 kambarius visi. 4 kary garazas, istaisytus bus pa- gal vėliausios mados; graži vieta, 66 ir Rockwell St.

NAMAI muriniai, 2 flatu po 4 ir 4 kambarius, maudynės ir visi parankumai; vieta 69 ir Maple- wood Ave.

2 PAGYVENIMU namas, 6 ir 6 kambarių, tik vieng meto senumo; istaisytas pagal vėliausios mados; vieta Brighton parke.

2 PAGYVENIMU, 6 ir 6 kamba- rių namas, tik užbaigtas budavoti, 66 ir Talman Ave.

3 FLATU murinis namas, visi po 4 kambarius, beismantas, auk- ta pastogė, garazas del 1 masinos. Namas beveik naujas. Randasi Brighton parke; parduosiu pigiai.

Taipgi turiu ir daugiau namų. Mes mainom ant mažesnių namų ar lotų. Jokantas Bros. 4138 Archer Ave. Tel. Lafayette 7674

Bargenas greitam pardavimui

Tiktai \$400 įmokėti, kitus kaip renda, 4 kambarių bungalow, kie- to medžio grindys, didelis porčius per visą namą, 2 blokiu nuo stoties Chicago Burlington & Quincy geležinkelio, yra vanduo, gasas, elektra, yra akmeninis kelias ir ap- mokėtas. M. PIOTROWSKIS 17 E. 61st St. Tel. Normal 7691

VIENO AUGSTO murinis biznia- vs namas su trimis štorais, 6 m. senumo, geroje biznio vietoje, ant Kedzie Av. ir 39-tos, kaina \$16,500. Savininkas mainys ant 2 augstų namo Marquette Manor. Tel. Yards 6894 St. Martinkus, savininkas

PARDAVIMUI lotas South Side, už \$200 cash pirkite lotą prie 63 St. Greitam pardavimui aš pasiulau ge- roje vietoje bizio lotą. Priimsiu iš- mokėjimais po \$20 į mėnesį. Naujėnos, 1739 So. Halsted St., Box 411.

GERAS SPESELAS; PASI- NAUDOKITE

Pardavimui 2 namai, vienas 67 St. ir California ave, storas ir 3 po 5 ruimus flatai, 3 masinų ga- radžius; kaina \$34,000. Antras 67 St. ir Claremont ave. 9 flatai po 4 kambarius; kaina \$48,000. Geroj vietoj. Lotai bus priimti pinigų vietoj. Nedaro skirtumo pirkši ar ne, persitirkink pats. Kas su Vi- lichka bicilaulaus, tas yra apsu- gotas nuo sukėdų. Jeigu manai bu- davoti namą pavasarij, atėik pasit- teirauti. Duosiu patarimą kaip ge- riausiai ir pigiausiai; už tai niekas jums nekainos. Pasikalbėkit su žmonėmis, kurie pirkio namus nuo manės, ką jie jums pasakys. J. WILCHKA 6559 S. Maplewood Ave.

MAINAU bizniavą namą ant ma- žesnės prapertės, 2 štorai, 4 fla- tai. Kam reikia tokio namo — kreipkitės prie: Wm. Gritėnas, 3241 S. Halsted St. Antros lubos Tel. Boulevard 5066

PARDAVIMUI 2 aukštų murinis naujas namas, po 5 kambarius, vi- si įrengimai moderniškai, ažuolilai- triniai; lotas 374x125. Kreip- kitės prie savininko — gausit bar- geną. 3951 So. Talman Ave. Tel. Lafayette 5565

PARDAVIMUI naujas muri- nis namas 4 pagyvenimui su što- ru, vieta labai gera bile kokiam bizniui, intaisytas pagal vėliau- sios mados, karštu vandeniu ap- šildomas. Parduosiu ar mainy- sim ant senesnio namo ar loto. JAKANTAS BROS. 4138 Archer Ave. Phone Lafayette 7674

PARDAVIMUI naujas muri- nis namas 4 pagyvenimui su što- ru, vieta labai gera bile kokiam bizniui, intaisytas pagal vėliau- sios mados, karštu vandeniu ap- šildomas. Parduosiu ar mainy- sim ant senesnio namo ar loto. JAKANTAS BROS. 4138 Archer Ave. Phone Lafayette 7674

PARDAVIMUI 2 aukštų murinis naujas namas, po 5 kambarius, vi- si įrengimai moderniškai, ažuolilai- triniai; lotas 374x125. Kreip- kitės prie savininko — gausit bar- geną. 3951 So. Talman Ave. Tel. Lafayette 5565

PARDAVIMUI naujas muri- nis namas 4 pagyvenimui su što- ru, vieta labai gera bile kokiam bizniui, intaisytas pagal vėliau- sios mados, karštu vandeniu ap- šildomas. Parduosiu ar mainy- sim ant senesnio namo ar loto. JAKANTAS BROS. 4138 Archer Ave. Phone Lafayette 7674

PARDAVIMUI naujas muri- nis namas 4 pagyvenimui su što- ru, vieta labai gera bile kokiam bizniui, intaisytas pagal vėliau- sios mados, karštu vandeniu ap- šildomas. Parduosiu ar mainy- sim ant senesnio namo ar loto. JAKANTAS BROS. 4138 Archer Ave. Phone Lafayette 7674

PARDAVIMUI naujas muri- nis namas 4 pagyvenimui su što- ru, vieta labai gera bile kokiam bizniui, intaisytas pagal vėliau- sios mados, karštu vandeniu ap- šildomas. Parduosiu ar mainy- sim ant senesnio namo ar loto. JAKANTAS BROS. 4138 Archer Ave. Phone Lafayette 7674

PARDAVIMUI naujas muri- nis namas 4 pagyvenimui su što- ru, vieta labai gera bile kokiam bizniui, intaisytas pagal vėliau- sios mados, karštu vandeniu ap- šildomas. Parduosiu ar mainy- sim ant senesnio namo ar loto. JAKANTAS BROS. 4138 Archer Ave. Phone Lafayette 7674

NAMAI-ZEMĖ

BRIGHTON PARK
2 aukštų murinis namas su beis- mentu, 1 štoras, 1 gyvenimui rui- mai užpakaly, 5 ruimų flatas vir- šui, 3 masinų murinis garazas. Geroj biznio vietoj. Parduosiu ar- bu mainysiu ant grosernės ar ki- tokios krautuvės. Matykite savini- ką. 2612 W. 47th St.

PARDAVIMUI cigary, ken- džių, sodos ir Notion krautuvė, 5 ruimai gyvenimui. Renda 50 dol. 5613 So. Racine Ave.

MORTEGČIAI - PASKOLOS

ANTRI MARGICIAI
Ant įrengtų prapertų daromi ir perkami, greitas patarnavi- mas. Pigios kainos. Room 1515. 11 So. La Salle St.

Mes skoliname pinigų